

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Undersökningssamråd inför ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad

Borås 2023-03-06

Magnus Kårestedt, VD
Borås Energi och Miljö AB

Innehåll

1	INLEDNING	3
2	SKRIFTLIGT SAMRÅD	3
	2.1 Beskrivning av samrådet	3
	2.2 Inkomna synpunkter	4
3	SAMRÅD MED MYNDIGHETER MED FLERA	6

Bilagor

Bilaga 1. Skriftlig inbjudan till samråd

Bilaga 2. Kungörelse

Bilaga 3. Sändlista för samrådet

Bilaga 4. Samrådsunderlag

Bilaga 5. Inkomna yttranden under samrådet

Bilaga 6. Presentation samrådsmöte

Bilaga 7a. Mötesprotokoll samrådsmöte den 25 januari 2023

Bilaga 7b. Miljöförvaltningens synpunkter på mötesprotokollet

Bilaga 8. PM angående uppdelning av prövning

Bilaga 9. Länsstyrelsens bemötande angående prövningens omfattning

1 Inledning

Borås Energi och Miljö AB avser att söka frivilligt tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för ett nytt vattenverk sydväst om Dalsjöfors.

Denna samrådsredogörelse beskriver det samråd som har genomförts inför upprättande av ansökan och övriga ansökningshandlingar. Samrådet har genomförts som ett undersökningssamråd enligt 6 kap. 23 § miljöbalken.

Syftet med samrådet är att undersöka om verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan eller inte och samrådsredogörelsen kommer ligga till grund för Länsstyrelsens beslut i frågan. Bolaget har argumenterat för att den ansökta verksamheten inte kan antas utgöra betydande miljöpåverkan.

Samrådet har skett genom att ett samrådsunderlag skickats till berörda enskilda och myndigheter m.fl. Under samrådet har yttranden inkommit från Borås Stads kommunstyrelse, miljöförvaltningen och tekniska förvaltningen, från Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund samt från flera privatpersoner. Totalt har 33 yttranden inkommit vilka sammanfattas i avsnitt 2.2 nedan.

Vidare har ett samrådsmöte hållits med Länsstyrelsen i Västra Götaland, Miljöförvaltningen i Borås Stad och Borås Energi och Miljö AB (Sobackens avloppsreningsverk) den 25 januari 2023. Samrådsmötet beskrivs vidare i avsnitt 3.

De synpunkter som har inkommit under samrådet kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med framtagande av ansökan, miljökonsekvensbeskrivning och teknisk beskrivning.

2 Skriftligt samråd

2.1 Beskrivning av samrådet

Ett samrådsunderlag har upprättats där bland annat den planerade verksamheten, platsspecifika förutsättningar och preliminär miljöpåverkan från verksamheten har beskrivits. Samrådsunderlag framgår i sin helhet i bilaga 4.

Information om samrådet har skickats per post till 25 fastigheter i verksamhetens närhet. Den geografiska avgränsningen av fastigheterna visas i figur 10 i samrådsunderlaget. Av den utskickade informationen framgick bland annat vad samrådet avsåg, var mer information fanns tillgängligt samt hur synpunkter skulle lämnas.

Vidare har samrådsunderlaget skickats via e-post till följande:

- Borås Stad Stadsledningskansliet
- Borås Stad Miljöförvaltningen
- Borås Stad Tekniska förvaltningen, förvaltare av Lillån-Kransåns fiskevårdsområde
- Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Underlaget skickades ut den 6e och 8e december 2022 och samrådet pågick till den 15 januari 2023.

Samrådsunderlaget fanns tillgängligt via Borås Energi och Miljös hemsida. Det har också varit möjligt att vända sig till Borås Energi och Miljös kontaktperson via e-post eller per telefon för att ta del av samrådsunderlaget.

Synpunkter har lämnats via e-post till kontaktperson samt att det har funnits möjlighet att lämna synpunkter via formulär på bolagets hemsida.

Vidare har samrådet kungjorts i Borås Tidning den 8e december 2022, både i digital och fysisk version. I kungörelsen har det bland annat framgått vad samrådet gällde, var samrådsunderlaget fanns tillgängligt och hur synpunkter lämnades. Kungörelsen visas i sin helhet i bilaga 2.

2.2 Inkomna synpunkter

Under samrådet har totalt 33 yttranden inkommit varav 29 från privatpersoner. Inkomna synpunkter sammanfattas nedan. Samtliga yttranden visas i sin helhet i bilaga 5.

Yttranden från privatpersoner har i huvudsak handlat om följande:

- Synpunkter på avgränsning av ansökan där man anser att även överföringsledningarna ska ingå i den aktuella prövningen av vattenverket.
- Frågor kopplade till påverkan från förläggning av överföringsledningar på till exempel växt- och djurliv, fastighetsägare och närboende, befintlig infrastruktur för VA, fiber och el, dräneringssystem, grundvatten och led och badplatser runt Dalsjön m.m.
- Fråga kopplad till var pumpar kopplade till ledningarna ska förläggas.
- Synpunkter på val av Tolken som vattentäkt inklusive påverkan på växt- och djurliv i Tolken och Viskan.
- Synpunkter om kostnader för projektet.
- Synpunkter om att transportvägarna till och från Dalsjöfors är underdimensionerade till dagens samhälle och folkmängd och bör åtgärdas innan projektet startar.
- Efterfrågan om mer detaljerad information om lokalisering av byggnad, damm, vägar, nedtagning av vegetation, planteringar samt ledningar till och från verket.
- Efterfrågan om mer information om utseende på byggnad och bygglovsritningar.
- Efterfrågan om information om risk för lukt till följd av processer och kemikalier i vattenverket och fördröjningsdammen.
- Efterfrågan om information om risk för buller från ventilationsaggregat och placering av detta.
- Efterfrågan om information om påverkan på Jordbrobäcken till följd av utsläppet från verksamheten.
- Förslag om återställande av våtmark (Söckemossen).
- Frågor om grävningar med avseende på kulturmiljöfrågor.

Borås Stads kommunstyrelsens yttrande sammanfattas enligt följande:

- Kommunstyrelsen yttrar sig gällande markanvändningen och lokaliseringen av vattenverket. Den befintliga detaljplanen möjliggör byggnation av ett vattenverk med tillhörande anordningar. Borås Stad är ägare till fastigheten Borås Kråkhult 1:2, vilket möjliggör att Borås Energi och Miljö förvärvar området eller att staden genom ett arrende upplåter marken.

- Kommunstyrelsen har följande synpunkter till sökanden:

Byggnationen inom området bör förläggas så långt som möjligt från Boråsvägen och de fyra befintliga bostadsfastigheter som ligger i anslutning till området.

Lokaliseringen är vid en viktig entré till Dalsjöfors och byggnationen ska anpassas till sin omgivning och ha hög arkitektonisk utformning.

Byggnationen bör innebära så liten hårdgjord yta som möjligt och befintliga gröna strukturer sparas så långt det går.

- Kommunstyrelsen beslutar att översända upprättat samrådsyttrande. Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande.

Borås Stads Miljöförvaltning har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter:

- Det är positivt att frivilligt tillstånd söks för verksamheten. Miljöförvaltningen har inte tagit ställning till om verksamheten kan medföra betydande miljöpåverkan.
- Otydligt hur mycket av naturen som ska exploateras och hur. Svårt att komma med goda råd och synpunkter.
- Bästa plats ska väljas. Svårt att jämföra med andra platser med nuvarande underlag. Redovisa vilka alternativa lokaliseringar som har prövats inklusive ledningsdragning till och från platsen.
- Beskriv påverkan på Jordbrosbäcken av projektet som helhet inklusive utsläpp från verksamheten och ledningsdragningen, tex eventuell grävning, flytt av bäcken m.m.
- Information om omgivande naturmiljö behöver inhämtas från kommunens naturdatabas inklusive lövskogsstråk längs Dalsjöfors västra sida.
- Mindre hackspett häckar i området. Arten är beroende av stora sammanhängande löv- och blandlövskogar. Påverkan behöver utredas och bedömas. Övriga detaljplaner som pågår i Dalsjöfors och berör aktuellt löv- och blandskogsområde behöver beaktas i bedömningen.

Borås Stads Tekniska förvaltningen förvaltar Lillån-Kransåns fiskevårdsområde och har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter:

- Fiskevårdsområdet börjar cirka 5 km nedströms det planerade verksamhetsområdet och störningarna med förändrat flöde borde inte vara så stor där. Även halten av eventuella föroreningar borde bli låg här.
- Lillån-Kransån är ett värdefullt mindre vattendrag som inte har varit påverkat av försurning och därför behållit mycket av sina ursprungliga biologiska värden. Hur högt upp som Jordbrosbäcken är fiskförande är inte känt. Den lokala öringstammen i Lillån och Kransån värderas högt och öringen förekommer i bra tätheter och har många bra lekområden i systemet.
- Förslag om att följa upp eventuell påverkan genom bottenfaunaundersökningar som en del av kontrollprogrammet.

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter:

- Tillgången till brandvatten bör förbättras för att underlätta en effektiv räddningsinsats i händelse av brand. Vidare framförs information om lämplig utformning och avstånd.
- Verksamheten bör analysera om det finns en risk att kontaminerat släckvatten kan påverka dricksvattnet och hur det kan undvikas.
- Vattenverkets placering bedöms inte ligga inom något särskilt riskområde. Anläggningen bör dock utformas så att den inte påverkas av en olycka på intilliggande avfallsanläggning.

3 Samråd med myndigheter med flera

Ett samrådsmöte hölls onsdagen den 25 januari 2023 med Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljöförvaltningen i Borås Stad och representant från Sobackens avloppsreningsverk inom Borås Energi och Miljö AB. Mötet hölls digitalt över Teams. Samrådshandlingen skickades ut under december månad som underlag till mötet.

På mötet presenterades bland annat bakgrund till projektet, juridiska förutsättningar, den planerade verksamheten, platsspecifika förutsättningar, preliminär påverkansbedömning och planerade fokusområden i miljökonsekvensbeskrivningen. En sammanfattning av inkomna synpunkter under det skriftliga samrådet visades också. Den presentation som visades under mötet utgör bilaga 6.

Under mötet diskuterades ansökans avgränsning med fokus på huruvida överföringsledningarna skulle ingå i den aktuella ansökan. Efter mötet har sökanden inlämnat en PM angående uppdelning av den aktuella prövningen (se bilaga 8). Länsstyrelsen har därefter svarat att överföringsledningarna inte behöver ingå i prövningen (se bilaga 9).

Vidare har Länsstyrelsen sammanfattningsvis framfört följande som behöver belysas vidare i ansökningshandlingarna m.m.:

- Spillvattennätets kapacitet och miljöpåverkan från eventuell bräddning vid avloppspumpstation.
- Bedömning av infartsvägens kvalitet.
- Flödesberäkningarna som gjorts för recipienten samt lägsta lågflödet utöver tidigare beskrivna flöden.
- Motivera grumlingshalten i utgående vatten samt beskriv om det finns risk för påverkan på fisk kopplat till aluminium och lågt pH.
- Risker utifrån kemikaliehantering samt spill- och släckvatten med hänsyn till sluttning mot Söckemossen.
- Att verksamheten klarar översvämning då den utgör en samhällsviktig verksamhet behöver beskrivas.
- Visa att vattenförekomsterna Lillån och Viskan inte får sänkt ekologisk status.
- Att förnyat elfiske i Jordbrosbäcken bör göras.

Miljöförvaltningen har under mötet bland annat framfört följande utöver vad som anges i det skriftliga yttrandet ovan:

- Utöver att mindre hackspett häckar i området finns större vattensalamander i Dalsjöfors. Detta är arter projektet behöver ha koll på och beskriva påverkan på. Artskyddsfrågan behöver tas upp i MKBn.
- Alternativa lokaliseringar som har studerats tidigare bör redovisas.

- Naturvärdesinventering som har utförts bör biläggas där det även framgår vilka områden som har ingått i uppdraget att undersöka samt att detaljeringsnivå och vilka tillägg som ingått framgår.
- Beskriv påverkan vid höga vattenflöden och risk för översvämningar även i Lil-lån.
- Beskriv fördröjningsdammens utformning och ha med i projekteringen att groddjur finns i området vilka behöver kunna ta sig upp och ner i dammen.

Anteckningar från mötet visas i sin helhet i bilaga 7a.

Borås 2022-12-05

Adressat

Inbjudan till skriftligt samråd

Borås Energi och Miljö AB i Borås Stad inbjuder till skriftligt samråd enligt 6 kap. miljöbalken för ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad.

Borås Energi och Miljö avser att hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län ansöka om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för ett nytt vattenverk.

Borås Energi och Miljö arbetar med att framtidssäkra Borås Stads vattenförsörjning. I det arbetet ingår att bilda en ny vattentäkt i sjön Tolken. För bortledning av vatten från Tolken pågår en tillståndsprövning enligt 11 kap. miljöbalken i Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Det vatten som tas ut från Tolken kommer att behöva renas i ett nytt vattenverk. Den huvudsakliga dricksvattenproduktionen sker idag vid Sjöbo vattenverk vilket beräknas nå sin maxkapacitet 2025 med anledning av att befolkningsmängden och antalet verksamheter inom Borås Stad ökar.

Verksamheten vid vattenverket kommer innebära behandling av råvatten i flera reningssteg, vilket inkluderar olika typer av filter och sedimentering. Behandlingen ger upphov till processavloppsvatten där delar kommer att släppas till Sobackens avloppsreningsverk och delar till den lokala recipienten Jordbrosbäcken via fördröjningsdamm. Etableringen av vattenverket bedöms medföra en begränsad påverkan på miljön. Tillståndsansökan kommer att inkludera en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken där verksamhetens miljöpåverkan kommer att beskrivas.

Borås Energi och Miljö inbjuder härmed till skriftligt samråd för att informera om den planerade verksamheten och för att ge möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter. Ett samrådsunderlag har tagits fram där bland annat verksamhetens omfattning, lokalisering och preliminär miljöpåverkan presenteras. Samrådsunderlaget finns tillgängligt på Borås Energi och Miljö's hemsida borasem.se/nyttvattenverk eller genom förfrågan via e-post eller telefon till kontaktperson. Kontaktperson i ärendet hos Borås Energi och Miljö är Anders Fransson, anders.fransson@borasem.se, telefon 0768-88 74 76.

Fastighetsägare ska informera eventuella nyttjanderättshavare om detta samråd.

Synpunkter kan lämnas på Borås Energi och Miljö's hemsida borasem.se/nyttvattenverk, via e-post till info@borasem.se alternativt med post till Borås Energi och Miljö, Box 1713, 501 17 Borås, senast den 15 januari 2023.

Med vänliga hälsningar
Borås Energi och Miljö AB

GOSA
Ekfatslagrat, smakrikt och generöst vin till middag, sällskap & salta chips

BÄST JUST NU!
AFTONBLADET 19/8 2022 VINBANKEN.SE 18/3 2022

SUPERFYND
DINA VINER 2022-04

VINBÖRSEN.SE 7/11-2022

✓ Ekologiskt
✓ Veganvänligt
✓ Hållbarhetscertifierat

FÖR RECEP
& BESTÄLLNING

Nr 6297 Gosa Monastrell 3 l BIB, 229 kr. Alk 14,5%.

Alkohol i samband med arbete ökar risken för olyckor

IDAG DRABBAS ÄNNU ETT BARN AV BARNCANCER!
STÖD KAMPEN MOT BARNCANCER
SWISHA **123 243 8398**

TOMTE
mot barncancer
www.motbarncancer.se

Skräpet finns överallt – i staden, i naturen och i havet.
Ditt bidrag behövs för att hålla Sverige rent.

Plocka #ettskräpompdagen
Swisha till 90 02 817
PlusGiro: 90 02 81-7

www.hållsverigerent.se

90 SVENSK
RENSNING
KONTROLL

Kungörelse

Borås Energi och Miljö AB i Borås Stad inbjuder till skriftligt samråd enligt 6 kap. miljöbalken för ansökan om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad.

Borås Energi och Miljö arbetar med att framtidssäkra Borås Stads vattenförsörjning. I det arbetet ingår att bilda en ny vattentäkt i sjön Tolken. För bortledning av vatten från Tolken pågår en tillståndsprövning enligt 11 kap. miljöbalken i Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Det vatten som tas ut från Tolken behöver renas i ett nytt vattenverk. Den huvudsakliga dricksvattenproduktionen sker idag vid Sjöbo vattenverk vilket beräknas nå sin maxkapacitet 2025.

Verksamheten vid vattenverket kommer att innebära behandling av råvatten i flera reningssteg vilket inkluderar olika typer av filter och sedimentering. Behandlingen ger upphov till processavloppsvatten där delar kommer att släppas till Sobackens avloppsreningsverk och delar till den lokala recipienten Jordbrobäckens via fördröjningsdamm. Etableringen av vattenverket bedöms medföra en begränsad påverkan på miljön. Tillståndsansökan kommer att inkludera en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. miljöbalken där verksamhetens miljöpåverkan kommer att beskrivas.

Borås Energi och Miljö inbjuder härmed till skriftligt samråd för att informera om den planerade verksamheten och för att ge möjlighet att ställa frågor och lämna synpunkter. Ett samrådsunderlag har tagits fram där bland annat verksamhetens omfattning, lokalisering och preliminär miljöpåverkan presenteras. Samrådsunderlaget finns tillgängligt på Borås Energi och Miljö's hemsida: borasem.se/nyttvattenverk eller genom förfrågan via e-post eller telefon till kontaktperson. Kontaktperson i ärendet hos Borås Energi och Miljö är Anders Fransson, anders.fransson@borasem.se, telefon 0768-88 74 76.

Synpunkter kan lämnas på Borås Energi och Miljö's hemsida borasem.se/nyttvattenverk, via e-post till info@borasem.se alternativt med post till Borås Energi och Miljö, Box 1713, 501 17 Borås, senast den 15 januari 2023.

Kundcenter 020-97 13 00
borasem.se

**BORÅS
ENERGI & MILJÖ**
Ingår i Borås Stadshus AB

**Borås- & Sjuhäradsbygdens
Lucia 2022**

Kröning Rådhustrappan 10 december kl 16.00

Lions president Jörgen Grönberg hälsar välkomna. Årets lucia och hennes tärnor sjunger luciasången och presenteras av Göran Krafft Kommunfullmäktiges ordförande Per-Olof Höög talar och kröner lucian. Sång av årets luciafölje.

Luciahögtid Gustav Adolfs kyrka 11 december kl 15.30 och 18.00

Borås lucia 2022 med tärnor.
Luciaföreningens kör: Dirigent Margaretha Skoglund.
Borås Brassband: Dirigent Magnus Hylander.
Kom i god tid.
Konserten kl 15.30 livesänds på bt.se

 LIONS CLUB BORÅS

Sändlista samrådsrets

Nedan följer de myndigheter, organisationer och fastighetsägare som har ingått i samrådsretsen och som har tillsänts skriftlig information om samrådet inför ansökan om frivilligt tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad.

Myndigheter och organisationer

Borås Stad; Stadsledningskansliet
Borås Stad; Miljöförvaltningen
Borås Stad; Tekniska nämnden
Räddningstjänsten, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Fastighetsägare

Ägare till följande fastigheter har tillsänts information om samrådet. Uppgifter om adressater och adress kan lämnas vid behov.

KRÅKHULT 1:2
KRÅKHULT 1:61
KRÅKHULT 1:33
KRÅKHULT 2:6
KRÅKHULT 1:30
KRÅKHULT 3:16
KRÅKHULT 2:10
KRÅKHULT 1:48
KRÅKHULT 1:55
KRÅKHULT 1:54
KRÅKHULT 1:49
KRÅKHULT 1:50
KRÅKHULT 2:7
KRÅKHULT 1:86
KRÅKHULT 1:60
KRÅKHULT 1:31
KRÅKHULT 1:57
KRÅKHULT 1:52
KRÅKHULT 2:5
KRÅKHULT 1:51
KRÅKHULT 1:15
KRÅKHULT 1:46
KRÅKHULT 1:47
KRÅKHULT 1:29
KRÅKHULT 1:53

Nytt vattenverk i Dalsjöfors

Samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad

Borås 2022-12-02
Magnus Kårestedt, VD
Borås Energi och Miljö AB

Innehåll

1	INLEDNING	4
1.1	Bakgrund.....	4
1.2	Syfte med samrådsprocessen.....	5
2	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	5
3	SAMRÅDETS OMFATTNING	5
4	VERKSAMHETSBEKRIVNING	6
4.1	Övergripande	6
4.2	Processavloppsvatten	6
4.3	Kemikalieanvändning	8
4.4	Energianvändning	8
4.5	Avfall	9
4.6	Trafik och transportrörelser.....	9
4.7	Buller	9
4.8	Övrigt	10
4.9	Tidplan	10
5	LOKALISERING	10
5.1	Förordad lokalisering.....	10
5.2	Översiktsplan	11
5.3	Detaljplan.....	11
6	OMRÅDESBESKRIVNING	12
6.1	Övergripande	12
6.2	Skyddade områden	13
6.3	Naturmiljö	13
6.4	Recipient	14
6.5	Miljökvalitetsnormer för vatten	15
6.6	Kulturmiljö.....	16
7	PRELIMINÄR PÅVERKANSBEDÖMNING	18
7.1	Påverkan på vattenrecipient.....	18
7.2	Påverkan på avloppsreningsverk.....	19
7.3	Ej betydande miljöpåverkan	20
8	SAMRÅDSKRETS	21
9	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGENS INNEHÅLL	22
9.1	Fokus i MKBn	22
9.2	Delutredningar	22

9.3 Övrigt	22
10 REFERENSER	23

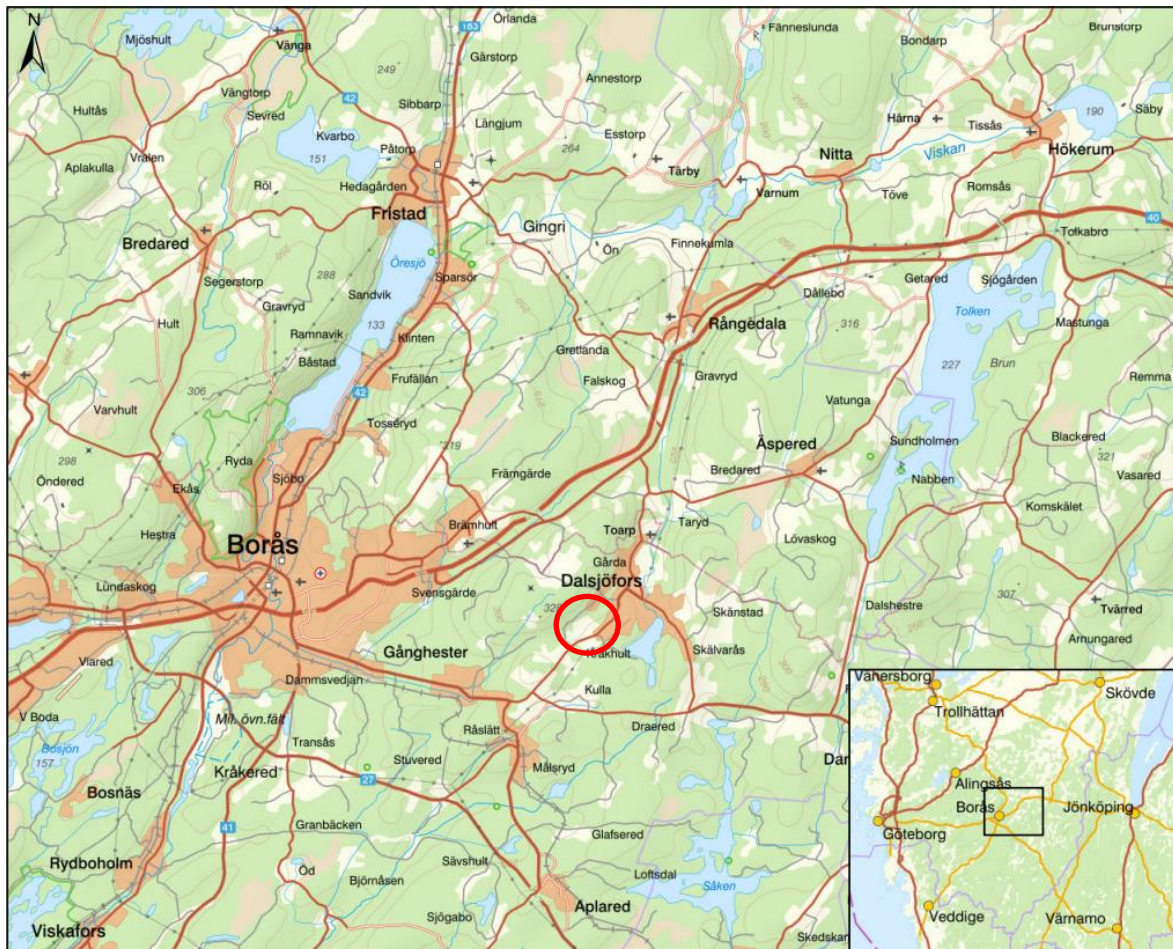
1 Inledning

1.1 Bakgrund

Borås Stad arbetar med att säkra den framtida dricksvattenförsörjningen i kommunen. Idag sker den huvudsakliga dricksvattenproduktionen i Sjöbo vattenverk efter vattenuttag i Öresjö.

Till följd av väntad ökning av dricksvattenbehovet och begränsningar i produktionskapaciteten har Borås Energi och Miljö AB (nedan kallat bolaget) lämnat in en ansökan om tillstånd för bortledning av ytvatten från sjön Tolken i Borås och Ulricehamns kommuner i syfte att använda sjön till ny ytvattentäkt. Prövningen sker i mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt i mål nr M 5260-21. Det planerade vattenuttaget avses renas i ett nytt vattenverk i Dalsjöfors. Bolaget avser att ansöka om frivilligt tillstånd för vattenverket enligt 9 kapitlet miljöbalken.

Med ny vattentäkt och nytt vattenverk skapas förbättrad redundans avseende vattenförsörjningen då möjligheten till alternativ vattenförsörjning idag är begränsad utan befintlig huvudvattentäkt och Sjöbo vattenverk i funktion. Dessutom är Sjöbo vattenverk äldre och behöver renoveras. Detta avses ske när nytt vattenreningsverk är på plats och huvuddelen av vattenproduktionen för kommunen kan ske därifrån.

Figur 1. Översiktsskarta. Det nya vattenverkets placering är inringat.

1.2 Syfte med samrådsprocessen

Bolaget avser att ansöka om tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för nytt vattenverk i Dalsjöfors.

Syftet med samrådsunderlaget är att ge en översiktlig beskrivning av planerad verksamhet, nuvarande förhållanden och förutsedd miljöpåverkan.

Samrådsunderlaget utgör underlag vid samråd om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte och i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (så kallat undersökningssamråd enligt 6 kap 24 § miljöbalken). Undersökningssamrådet ska hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Länsstyrelsen ska få ett tillräckligt underlag för att besluta i frågan om huruvida planerad vattenverksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) och för att kunna ge synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) innehåll och utformning.

Bolagets inställning är att verksamheten inte medför betydande miljöpåverkan vilket framgår mer av avsnitt 7.3.

2 Administrativa uppgifter

Sökande	
Verksamhetsutövare	Borås Energi och Miljö AB
Organisationsnummer	556527-5590
Adress	Box 1713, 501 17 Borås
Kontaktperson	Anders Fransson, projektledare Borås Energi och Miljö AB
Telefon kontaktperson	033-35 74 76, 0768-88 74 76
E-post	anders.fransson@borasem.se
Anläggningen	
Fastighetsförteckning	Kråkhult 1:2
Fastighetsägare	Borås Stad

3 Samrådets omfattning

Bolaget avser ansöka om frivilligt tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för behandling av upp till 11,7 miljoner m³ råvatten per år.

Behandlingen ger upphov till ett spol- och slamvatten från reningsprocessen som till viss del avleds till avloppsreningsverket Sobacken och en viss del via fördröjningsdamm till recipienten Jordbrosbäcken.

4 Verksamhetsbeskrivning

4.1 Övergripande

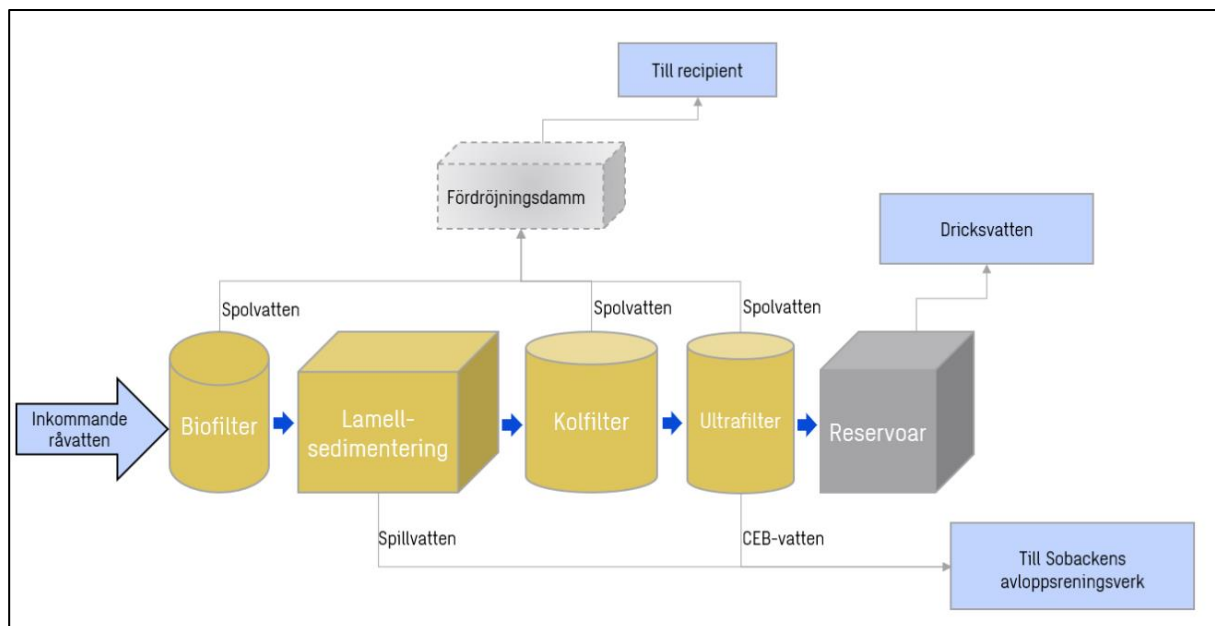
Produktionen av dricksvatten i Dalsjöfors har beräknats för flera scenarion. Vattenverket ska vid normaldrift ta emot ca 16 000 m³ råvatten/dygn. I processen sker en förlust på ca 9 % vilket ger en dricksvattenproduktion på ca 14 500 m³/dygn. Vattenverket ska dock dimensioneras för en situation då Sjöbo vattenverk är ur drift och hela dricksvattenproduktionen sker i Dalsjöfors. Vattenverket kommer då att ta emot högst 32 000 m³ råvatten per dygn i medeltal per månad, dock som mest 40 000 m³ under ett dygn. Det ger en produktion vilken som mest uppgår till ca 36 400 m³ dricksvatten på ett dygn (räknat på 40 000 m³ på ett dygn). Den årliga råvattenmängden som behandlas i Dalsjöfors kommer som mest att uppgå till ca 11,7 miljoner m³/år (32 000 x 365).

Projektering av det nya vattenverket pågår varför utformning inklusive ingående reningsprocesser med mera inte är slutligt utformade. Byggnation kommer att ske genom totalentreprenad vilket också innebär att den slutliga utformningen inte kommer att fastställas förrän efter att avtal har upprättats med entreprenör och detaljprojektering har genomförts av dem.

4.2 Processavloppsvatten

Ingående råvatten kommer att genomgå flera reningssteg. Föreslagen process presenteras schematiskt i Figur 2. De olika reningsstegen kommer att innebära utsläpp av processavloppsvatten vilket i huvudsak kan delas upp i två delar:

- Spill- eller slamvatten från lamellsedimenteringen som leds via spillvattennätet till Sobackens avloppsreningsverk
- Tvättvatten från ultrafiltrena (s.k. cemical enhanced backwash, CEB) som leds via spillvattennätet till Sobackens avloppsreningsverk
- Spolvatten från backspolning av filter som via en fördröjningsdamm släpps ut till recipient

Figur 2. Förenklat blockschema över de föreslagna reningsstegen

4.2.1 Processavloppsvatten till spillvattennätet

Det vatten som ska släppas till spillvattennätet och vidare till Sobackens avloppsreningsverk är framför allt slamvatten från lamellsedimenteringen.

Vid maxproduktion bedöms en volym på 200 m³/dygn slamvatten uppstå. Slamvattnet innehåller naturligt förekommande suspenderat material som uppskattningsvis ger en torrsutbanshalt på knappt 1 %.

Före lamellsedimenteringen kommer flockningskemikalie att tillsättas för att lättare avskilja löst naturligt organiskt material i sedimenteringssteget. Som flockningsmedel kommer troligen en aluminiumbaserad lösning med polyaluminiumklorid (PAK) att användas som doseras med cirka 25 ml/m³. Vid maxproduktion i det nya vattenverket, kommer således ca 800 l PAK-lösning/dygn att avledas till avloppsreningsverket.

Ultrafiltrena kommer att rengöras ca 1 gång/dag med ett tvättvatten som innehåller natriumhydroxid, saltsyra och natriumhypoklorit (s.k. CEB-vatten). Då både bas (natriumhypoklorit) och syra (saltsyra) tillsätts kan pH variera varför tvättvattnet kan behöva samlas upp och pH-justeras innan det släpps vidare till spillvattennätet.

Vidare kommer ultrafiltrena att rengöras 1 gång/år med ett s.k. CIP-vatten (clean in place). Även det innehåller natriumhydroxid, saltsyra och natriumhypoklorit och kan vara surt eller basiskt. Det kan därför också behöva samlas upp och neutraliseras innan det släpps till spillvattennätet.

4.2.2 Processavloppsvatten till recipient

Processavloppsvatten som avses att släppas till recipient är spolvatten från rening av biofilter, kolfilter och ultrafilter. Det mesta av partiklar i råvattnet kommer att sedimentera i lamellsedimenteringen där spolvattnet leds till spillvattennätet. Från biofiltrena kommer dock ett slam att bildas i form av biohud, det vill säga mikroorganismer. Då kolfilterreningen sker efter lamellsedimenteringen kan det förekomma små mängder av flockningsmedel med polyaluminiumklorid PAK från restflockar.

Spolvatten från ultrafilter kommer endast innehålla det som passerar kolfiltret, dvs partiklar samt den biohud som lossnar från kolfiltren.

Vid spolning av bio- och kolfilter kommer vatten i spolbassäng att hålla pH mellan 6,6 – 6,8. För spolning av ultrafilter tas vatten från lågreservoar med pH 8,4.

Den förväntade mängden spolvatten från ovanstående filter till recipient är ca 9 % av råvattenmängden eller ca 1 miljoner m³/år vid maxdrift.

Fördröjningsdammen syftar både till att skapa ett utjämnat flöde från verksamheten samt att reducera suspenderat material.

4.3 Kemikalieanvändning

Nedan följer en tabell över de kemikalier och mängder som preliminärt kommer att användas.

Tabell 1. Kemikalier som preliminärt kommer att användas i processen. För de ämnen där förbrukning inte anges styrs mängden av val av teknisk lösning varför den inte går att uppskatta förrän val har gjorts.

Kemikalier	Reningssteg	Årsförbrukning normaldrift	Årsförbrukning maxdrift	Mottagare av restkemikalier
Polyaluminiumklorid (PAK)	Sedimentering	200 ton	400 ton	Avloppsreningsverk
Vattenglas	Sedimentering	10 m ³	20 m ³	Avloppsreningsverk
Natriumhypoklorit 12,5%-ig	Dels vid sedimentering, dels vid lågreservoar	13 m ³	26 m ³	Dricksvattnet
	CEB	8,5 m ³	17 m ³	Avloppsreningsverk
Natriumhydroxid 25 %-ig	Dels vid sedimentering, dels vid lågreservoar	0,55 m ³	1,1 m ³	Dricksvattnet
	CEB	8 m ³	16 m ³	Avloppsreningsverk
Saltsyra 33%-ig	CEB	6,5 m ³	13m ³	Dricksvattnet
Ammoniumsulfat	Desinfektion	0,9 m ³	1,8 m ³	Dricksvattnet
Salt (NaCl)	Beredningsvatten för kloramin och sodalösning			Dricksvattnet

4.4 Energianvändning

Uppvärmning kommer troligen att ske med fjärrvärme. Elförbrukning i vattenverket härrör framför allt från pumparna. Vid full produktion uppskattas elförbrukningen uppgå till ca 3,0 – 3,5 GWh per år. Vid upphandling kommer frekvensstyrda och så energieffektiva pumpar som möjligt att väljas.

För verket kommer reservkraft att finnas. Metod ska beslutas om i slutet av år 2022.

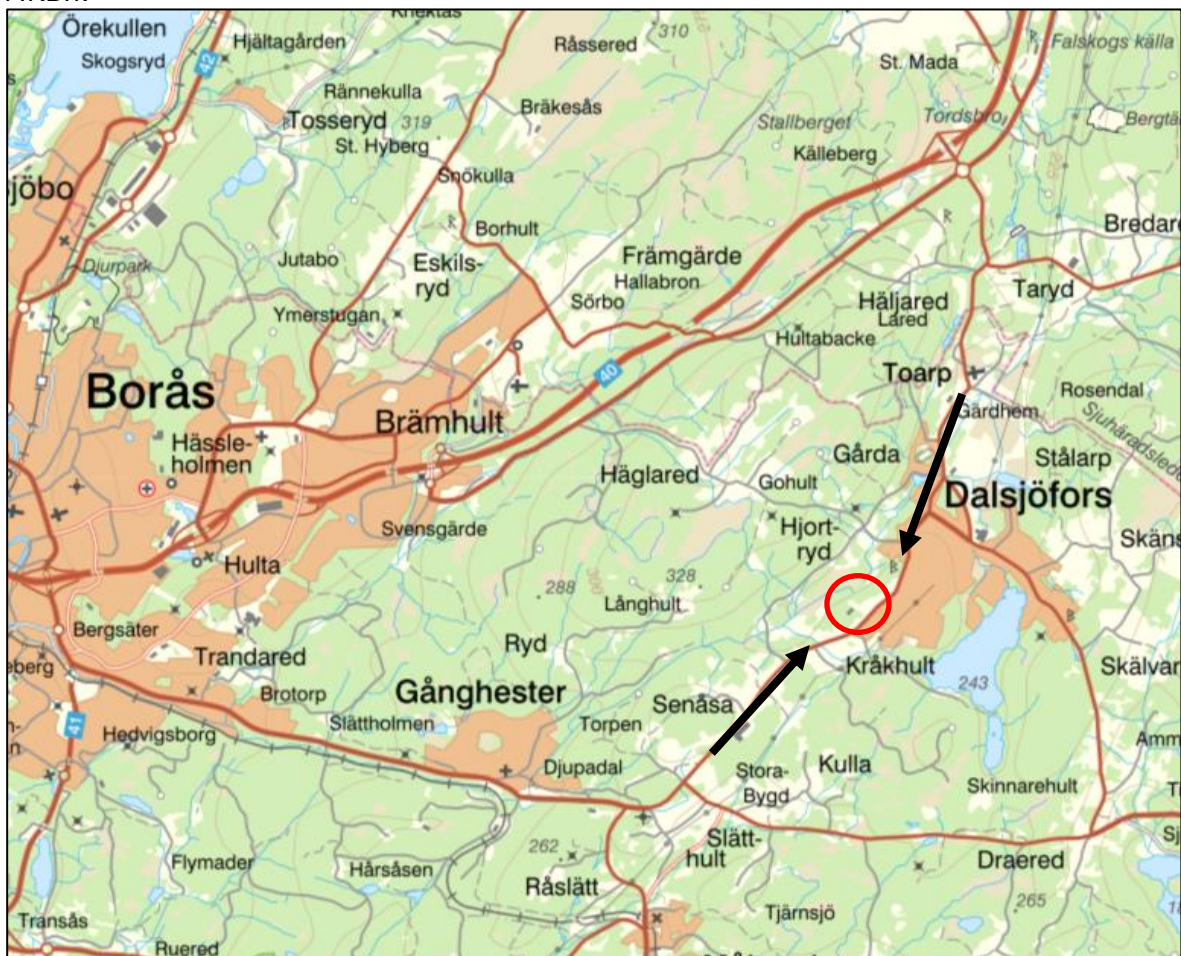
4.5 Avfall

Det avfall som väntas från verksamheten är främst hushållsavfall för vilket källsortering planeras. Därutöver kommer underhållsarbeten att utföras vilket kan ge upphov till avfall och farligt avfall såsom spill från verkstad, oljor och packningar, UV-lampor etc.

Därutöver finns ett laboratorium där det kan uppkomma rester från labbkemikalier vilket kommer att hanteras som farligt avfall.

4.6 Trafik och transportrörelser

Transporter till vattenverket kan komma både norr och söder ifrån längs Boråsvägen, se figur 3. Antal transporter kommer att uppgå till ett fåtal per vecka vilket innebär att antal transportrörelser till och från verket kommer att vara mindre än en per dag. Transporter bedöms därför inte vara någon fråga som behöver belysas närmare i MKBn.

Figur 3. Pilarna visar tillfartsvägar till vattenverket. Utdrag från Informationskartan Länsstyrelsen Västra Götaland.

4.7 Buller

Vattenverket har inte någon bulleralstrande utrustning mer än ventilationsaggregat vilket inte väntas ge något buller av betydelse för omgivningen.

4.8 Övrigt

Vattenverket kommer inte att orsaka något särskilt utsläpp till luft.

4.9 Tidplan

Upphandlingen av entreprenör för uppförande av vattenverket planeras till våren 2024. Byggtiden är ca 2 år och vattenverket planeras att drifställas 2027.

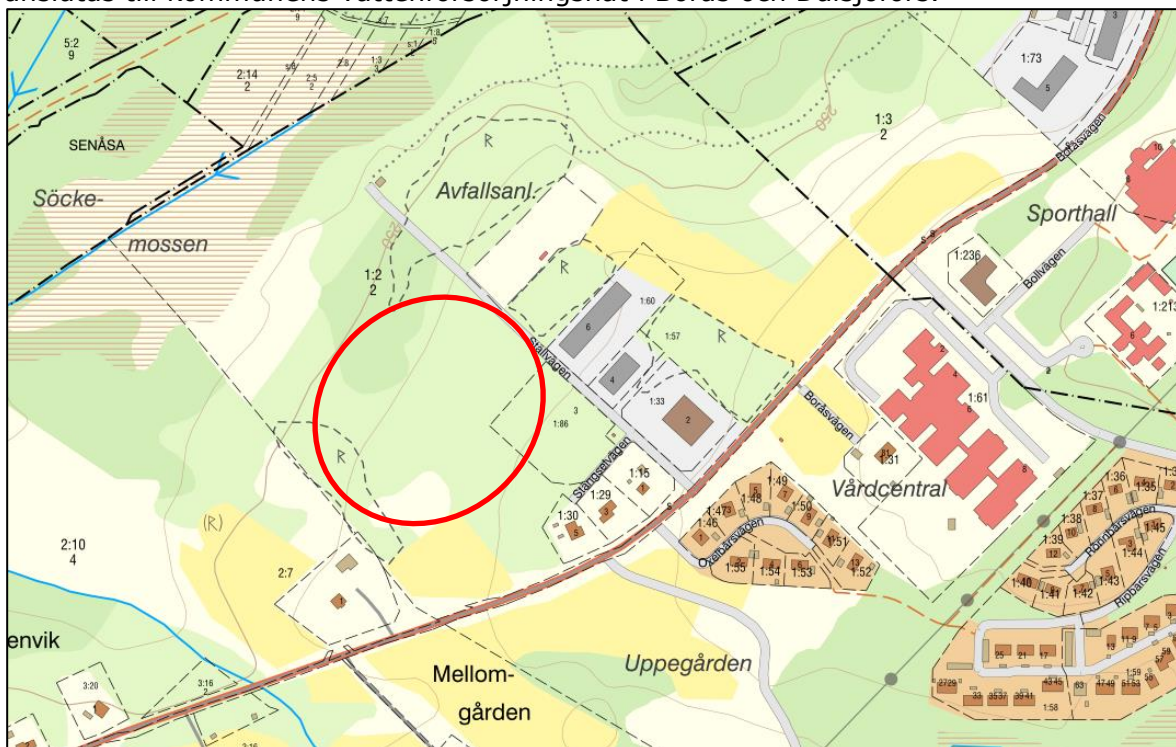
5 Lokalisering

5.1 Förordad lokalisering

Vattenverket avses placeras inom fastigheten Kråkhult 1:2, se Figur 4. Fastigheten ligger i sydvästra delen av Dalsjöfors, längs Boråsvägen (väg 1701), och ägs av Borås Stad.

Fastigheten har valts av flera skäl. Fastigheten har ett strategiskt läge mellan vattentäkten och Borås med ett gynnsamt topografiskt läge. Från vattentäkten kommer vattnet att pumpas över högpunkt i Äspered och kan därefter ledas till Borås via vattenverket i Dalsjöfors genom självfall på grund av det gynnsamma topografiska läget. Detta underlättar driften och ger minskad energiförbrukning. Fastigheten är även lokaliserad nära befintlig infrastruktur avseende vatten- och avloppsledning samt väg. Vidare finns en detaljplan på platsen som möjliggör verksamheten samt att Borås stad har rådighet över fastigheten.

Överföringsledningar för råvatten kommer att anläggas från Tolken, ca 11 km nordost om verkets placering. Vidare kommer distributionsledningar från vattenverket att anslutas till kommunens vattenförsörjningsnät i Borås och Dalsjöfors.

Figur 4. Vattenverket kommer att placeras inom del av fastighet Kråkhult 1:2.

5.2 Översiktsplan

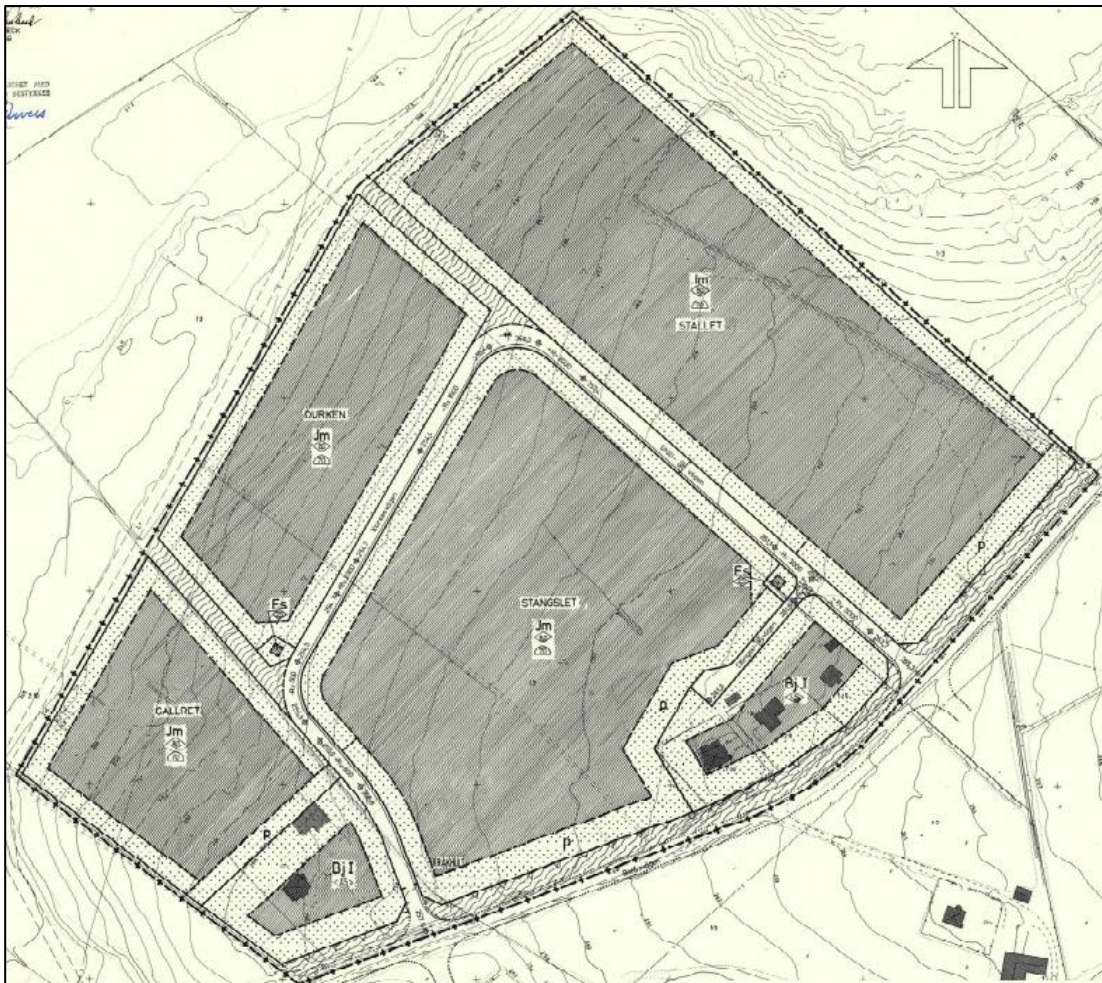
Borås Stads översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 12 april 2018. Dalsjöfors pekats ut som en av fyra serviceorter som ska fungera som lokala centra och bland annat erbjuda vardagsservice och kollektivtrafik.

Platsen för vattenverket är markerad som landsbygd, i direkt anslutning till befintliga bostadshus som är markerade som övrig stads-/tätortsbebyggelse. För landsbygd anges att ny bebyggelse kan prövas utifrån hänsyn till allmänna intressen och förutsättningar för teknisk försörjning.

5.3 Detaljplan

Området berörs av stadsplan för del av Dalsjöfors i Borås kommun (Kråkhult Uppegården 1:3 m.fl.). Stadsplanen fastställdes 1978. Efter att plan- och bygglagen infördes 1987 gäller stadsplaner som detaljplaner. Planområdets huvudsakliga användning är avsett för småindustriändamål (markerat med Jm i plankartan). Planen omfattar även område för bostads- och småindustriändamål (markerat med Bj i plankartan).

Vattenverkets exakta läge är inte slutligt bestämt. I det arbete som pågår med verkets lokalisering inklusive parkering och övriga ytor kopplade till drift och personal beaktas dock planen så att det uppförs inom område för småindustriändamål (Jm). Bolaget bedömer att verksamheten är förenlig med gällande detaljplan.

Figur 5. Del av plankarta för stadsplan för del av Dalsjöfors i Borås kommun

6 Områdesbeskrivning

6.1 Övergripande

I Dalsjöfors tätort bor ca 3 500 personer (år 2015, information hämtad från översiktsplanen). Dalsjöfors är en serviceort för ett omland med drygt 7 000 personer.

Mellan verkets placering och Boråsvägen finns fyra bostadsfastigheter vilka finns inom ett avstånd på ca 50 – 100 m. På andra sidan Ställvägen finns bland annat Dalsjöfors återvinningscentral och avfallsanläggning. Cirka 400 m öster om placeringen finns en vårdcentral.

Marken för vattenverkets etablering utgörs idag främst av skogsmark och en mindre del jordbruksmark. Marken sluttar i nordvästlig riktning mot en mosse vid namn Söckemossen.

Figur 6. Området runt planerat läge för det nya vattenverket.

6.2 Skyddade områden

Området omfattas inte av skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken såsom naturreservat, landskapsbildsskydd eller strandskydd.

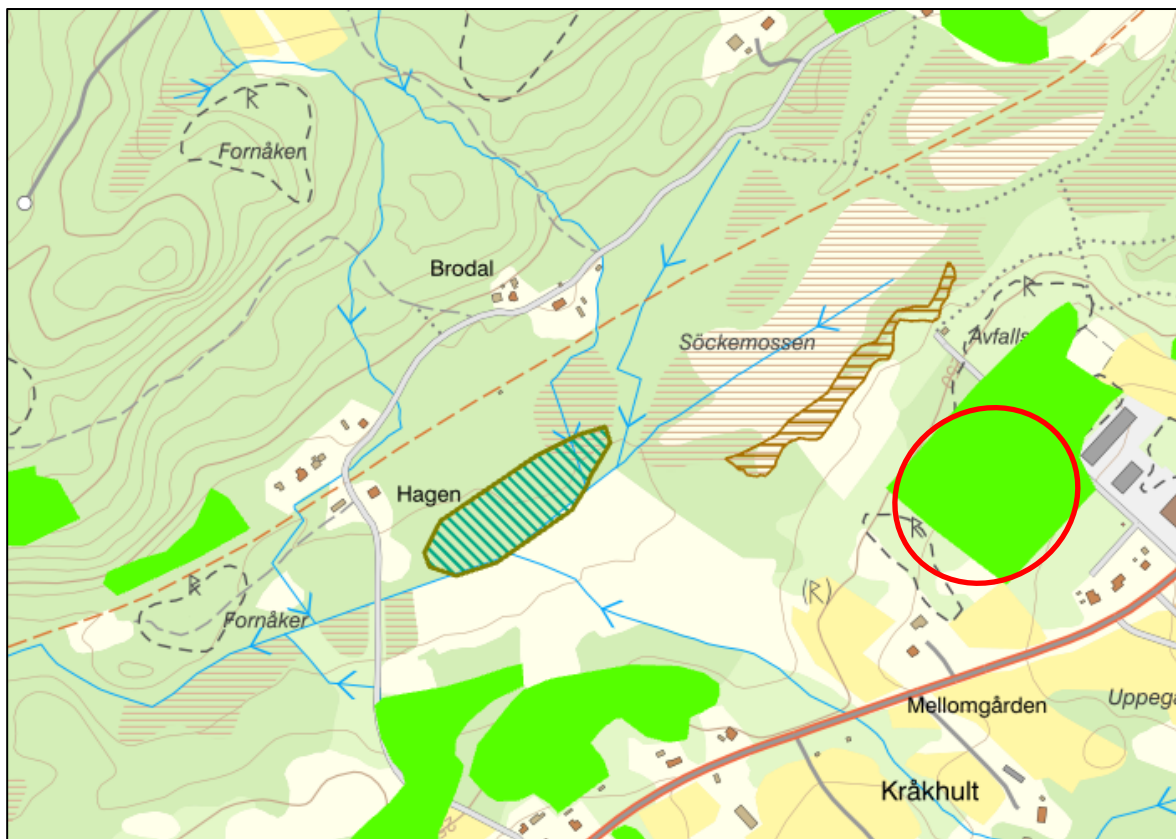
Området ingår heller inte i något riksintresse.

Ca 200 meter norr om planerad etablering ingår marken i Öresjö vattenskyddsområde.

6.3 Naturmiljö

Skogsmarken på platsen för etableringen av vattenverket ingår i Länsstyrelsens lövskogsinventering där den givits klass 3 (tregradig skala där 1 utgör högsta naturvärde). Området är markerat i Figur 7. En naturvärdesinventering har utförts 2022 där tomten för vattenverket utgör ett naturvärdesobjekt med klass 3, påtagligt naturvärde (Ensucon, 2022). Objektet beskrivs som delvis fuktig lövskog med några grova/äldre lövträd insprängda i produktionspräglad björk- och granskog. Grova hålträd av ek, sälg, björk och asp finns samt inslag av rönn, gran och äldre hassel. Fältskiktet är lundartat med arter som smultron, humleblomster, nejlikrot, kärrfibbla, gökärt, kransmossa mm.

Några skyddsvärda träd är inte identifierade i närområdet. Det finns inte heller några fynd av skyddsvärda arter registrerade i artportalen mellan åren 2000-2022 på platsen för det planerade vattenverket.

Figur 7. Registrerade naturvärdesobjekt i området. Gröna ytor visar objekt i lövskogsinventeringen, brunskrafferad yta (med kant) visar rikkärr och blåskrafferad yta visar sumpskogar.

Nordväst om etableringsplatsen ligger Söckemossen som breder ut sig i nordostlig/sydvästlig riktning. Mossen anges vid namn i Figur 7. Söckemossen ingår inte i den nationella våtmarksinventeringen. Mossen är utpekad som naturvärdesobjekt klass 3 i naturvärdesinventeringen från 2022 (Ensucon, 2022). Objektet beskrivs som öppen torvmosse med flera igenväxta diken. Ett glest trädskikt av senvuxna tallar och björk förekommer främst i kanter och längs gamla diken. Fältskiktet domineras av klockljung, hedsäv, tuvull, vitmossor och starrarter. Öppna sumphål förekommer i området.

Längs Söckemossens södra gräns sträcker sig ett långsmalt rikkärr som ingår i den regionala miljöövervakningen, se Figur 7. Objektet heter Söckemossen 2 km OSO Äspered. Rikkärret har i rapport från 2013 beskrivits som ett mycket kraftigt degenererat rikkärr i kanten av en högmosse. Vidare beskrivs att bladvass har tagit över kärret som hyser få rikkärrensindikatorer i ringa antal. De arter som fortfarande finns kvar är slåtterblomma, Jungfru Marie nyckel, hirsstarr och kärrfibbla. Sphagnum dominerar botten-skiktet (Sundh, 2013). Två exemplar av Jungfru Marie nycklar har registrerats i rikkärret år 2012 (Artportalen). Arten trivs i bland annat buskmark, fuktiga till blöta gräsmarker, kalkfattiga myrbiotoper och öppna myrbiotoper. Jungfru Marie nycklar tillhör orkidé-familjen. Arten är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen. Arten är kategoriserad som livskraftig enligt rödlistan.

Nedströms Söckemossen finns en sumpskog i direkt anslutning till Jordbrosbäckens norra sida, se Figur 7. Den är kategoriserad som kärrskog enligt Skogsstyrelsens underlag med blandskog av löv- och barrträd samt att den är svagt lokalt påverkad genom anslutande dikning.

Jordbrosbäcken rinner sedan genom en smal skogbeklädd dalgång med delvis branta bergväggar på en ca 2,4 km lång sträcka. Parallellt med bäcken går en cykelbana på en tidigare banvall. Ravinen har givits klass 2, dvs högt naturvärde, i naturvärdesinventeringen (Ensucon, 2022). Där framgår att dalgångens form skapar ett svalt och fuktigt klimat som gynnar mossor och lummerväxter. Ett rikt bestånd av revlumner (*Lycopodium annotinum*) finns spritt i stora delar av området. Arten är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen. Övrigt förekommande naturvårdsarter i är bl.a. strutbräken (*Matteuccia struthiopteris*), vågig sidenmossa (*Plagietyhecium undulatum*), kärrfibbla (*Crepis paludosa*), gökblomster (*Lychnis flos-cuculis*), ängsvädd (*Succisa pratensis*), brudborste (*Cirsium heterophyllum*) och ögontröst (*Euphrasia sp.*)

Orkidén grönvit nattviol har rapporterats i Artportalen på två lokaler i Jordbrosbäckens närhet, cirka 1,3 km nedströms verksamheten. Den ena lokalen registrerades 2020 och den andra 2021. Arten trivs i bland annat löv- och barrblandskog, löv- och ädellövskog, trivallövskog och friska gräsmarker. Arten är klassad som livskraftig enligt rödlistan och fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen.

Det finns inte något markavvattningsföretag kopplade till Söckemossen eller Jordbrosbäcken.

6.4 Recipient

Jordbrosbäcken har sin början i Söckemossen och rinner genom främst skogsmark i sydvästlig riktning. Efter cirka 3 kilometer rinner bäcken samman med Kappabäcken som sedan blir till Lillån vilken mynnar i Viskan i södra delen av Borås. Jordbrosbäcken är markerad med grön linje i Figur 8.

Ett elfiske har gjorts där Jordbrosbäcken rinner under väg 1700, ca 3,7 km nedströms det planerade läget för vattenverket. Elfisket utföres år 2004 där öring påträffats samt sparsam förekomst av näcknejonöga, elritsa, bäckröding. Resultatet indikerar viss öringproduktion då årsungar också hittades.

Enligt SMHI modelldata har Lillån en medelvattenföring på 1,2 m³/s. Jordbrosbäckens avrinningsområde utgör ca 7% av Lillåns avrinningsområde. Det ger en medelvattenföring i Jordbrosbäckens utlopp på ca 0,084 m³/s.

6.5 Miljökvalitetsnormer för vatten

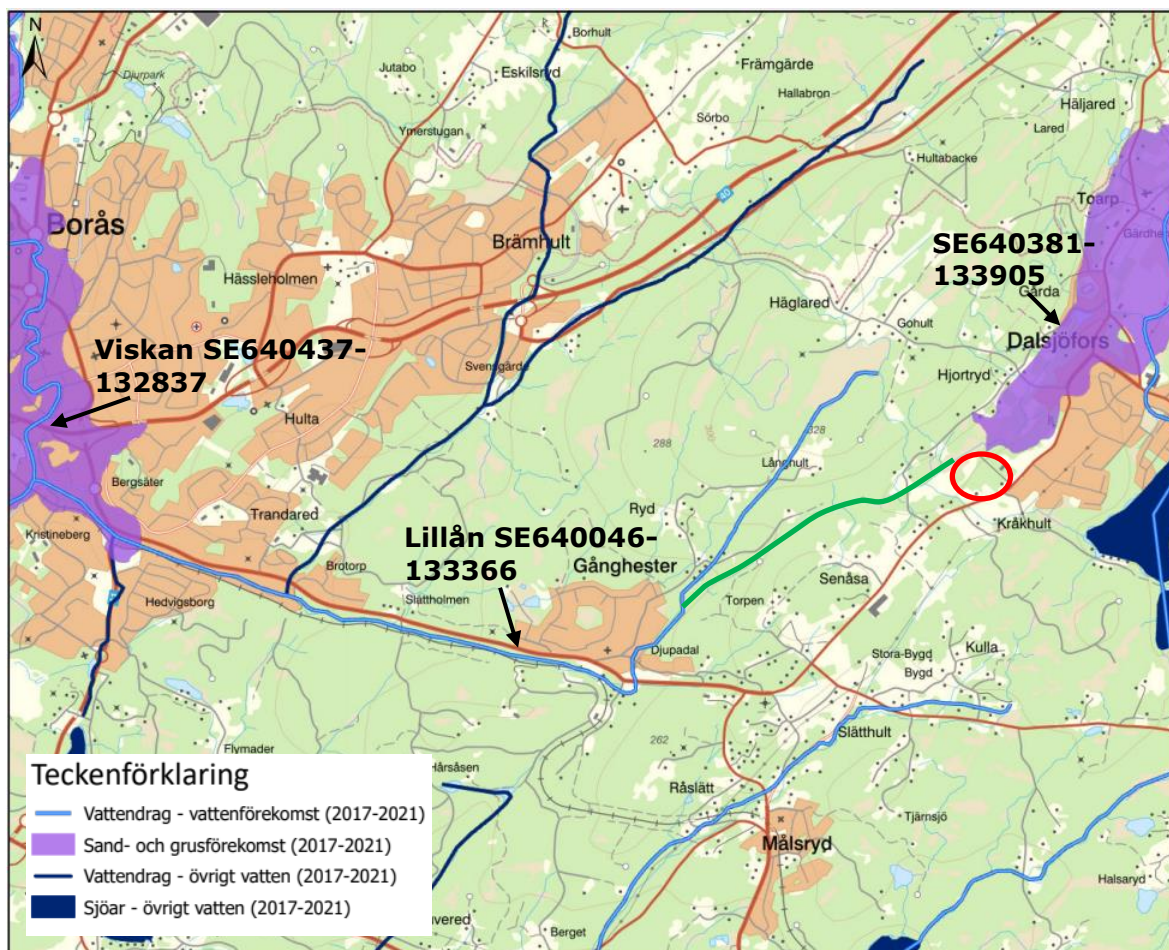
6.5.1 Allmänt

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/G) syftar till att vi ska uppnå en långsiktigt hållbar förvaltning av våra vattenresurser. Direktivet innefattar att varje medlemsland ska implementera miljökvalitetsnormer (MKN) för varje vattenförekomst.

Vattenförekomster är vattendrag, sjöar, grundvatten och havsområden indelade i mindre enheter. För ytvatten finns miljökvalitetsnormer, dvs krav att inom viss tid uppnå viss ekologisk och kemisk kvalitet på vattnet. För grundvatten gäller motsvarande krav för kemisk kvalitet och vattentillgång. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå normen god status inom en viss tidpunkt och att statusen inte får försämrans.

6.5.2 Vattenförekomster

Närmsta ytvattenförekomst är Lillån (till centrala Borås, SE640046-133366), ca 3 km nedströms utsläppsområdet, se Figur 8.

Figur 8. Yt- och grundvattenförekomster i området. Verksamhetsområdet markerat med röd ring. Recipienten Jordbrosbäcken visas med grön linje (ej vattenförekomst).

Vattenförekomsten Lillån (till centrala Borås) har måttlig ekologisk status. Utslagsgivande för bedömningen är dels kvalitetsfaktorn fisk vilken klassats som måttlig till följd av vandringshinder, dels kvalitetsfaktorn näringsämnen som klassats som måttlig till följd av förekomst av källor som kan leda till övergödningssproblem. Bedömningen för näringsämnen utgår från en påverkansanalys och inte mätdata varför bedömningen är osäker. Normen för ekologisk status är att god ekologisk status ska vara nådd senast 2039.

Avseende kemisk status uppnår den ej god status med avseende på Bromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver. För dessa ämnen finns ett generellt undantag från kraven på god status i Västra Götalands län. Normen är god kemisk ytvattenstatus.

6.6 Kulturmiljö

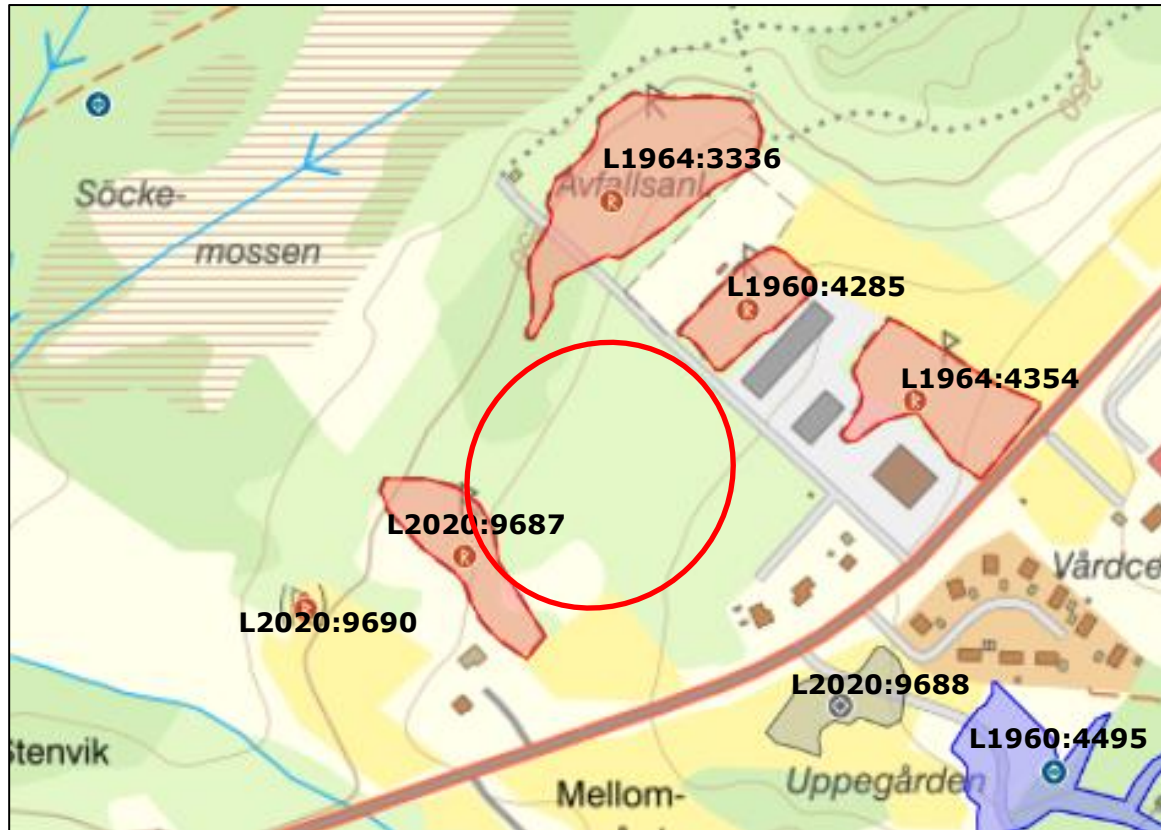
Enligt Riksantikvarieämbetets Fornsök finns flera fornlämningar i närområdet, se Figur 9.

Beroende på den exakta lokaliseringen av verket kan som mest två fornlämningar komma att beröras av etableringen.

Fornlämning L2020:9687 utgör ett område med fossil åkermark bestående av ca 15 röjningsrösen. I samband med arkeologisk utredning i oktober 2020 grävdes sökschakt i området. Inga spår efter bebyggelse lämningar eller dylikt påträffades.

Fornlämning L1964:3336 utgör också ett område med fossil åkermark med ca 150 röjningsrösen. I samband med arkeologisk utredning i oktober 2020 grävdes sökschakt i området. Inga boplatzlämningar eller dylika lämningar, ej synliga ovan mark, påträffades. Klumpstenar som beskrivs i inventeringsbokuppslaget kunde inte återfinnas vid utredningen. Områdets polygon förminskas och delas upp i två utifrån röjningsrösenas spridning.

I övrigt finns ytterligare två fossila åkrar väster om Ställvägen (L1960:4285 och L1964:4354). Väster om den aktuella fastigheten finns lämningar av ett boplatssområde (L2020:9690). Söder om Boråsvägen finns också lämningar av ett boplatssområde (L2020:9688) samt en bytomt/gårdstomt (L1969:4495).

Figur 9. Urklipp från Riksantikvarieämbetets kartfunktion Fornsök. Röda markeringar visar fornlämningar, blå markering visar möjlig fornlämning och grå markering visar lämning utan antikvarisk bedömning.

7 Preliminär påverkansbedömning

7.1 Påverkan på vattenrecipient

Vattenrecipienten Jordbrosbäcken kan påverkas dels i form av ett ökat flöde, dels av de ämnen som följer med backspolningsvattnet.

7.1.1 Flöde i recipient

För att undersöka påverkan på recipienten Jordbrosbäcken har fyra karakteristiska flöden tillsammans med tillkommande flöde från verksamheten studerats. Totalt har åtta beräkningsscenarier utförts. De karakteristiska flödena som har studerats är följande: medellågvattenföring (MLQ), medelvattenföring (MQ), medelhögvattenföring (MHQ) samt 50-årsflödet (HQ50).

I Tabell 2 redovisas karakteristiska flöden i bäcken med och utan flödet från verksamheten samt maximal skillnad i vattennivå med flöde från verksamheten.

Flödena och vattennivåerna är beräknade för Jordbrosbäcken ca 1,5 km nedströms verksamheten. Flödet från verksamheten som har studerats är det flöde som kan väntas uppstå vid maximalt vattenuttag vid full produktion i Dalsjöfors. Vid till exempel normaldrift blir alltså påverkan betydligt mindre.

Påverkan på flödet i bäcken blir som mest vid låga flöden, då flödet från verksamheten utgör en mycket stor andel. Vid MLQ utgör det maximala flödet från verksamheten upp till ca 93 %.

Simuleringarna visar att påverkan på vattennivåerna från flödet från verksamheten blir marginell. Vattennivåskillnaden mellan scenarierna med och utan flödet från verksamheten blir som mest vid lågflödessituationer (MLQ) vilken då uppgår till maximalt 22 cm. Maximal påverkan uppstår vid en flackare sträcka ca 400 m nedströms verket.

Beräkningarna kommer att redovisas i sin helhet i kommande ansökan.

Tabell 2. Karakteristiska flöden i Jordbrosbäcken ca 1,5 km nedströms verksamheten samt tillkommande maximalt flöde från verksamheten.

Flöde	MLQ	MQ	MHQ	HQ50
Karakteristiskt flöde [m³/s]	0,0029	0,056	0,898	2,280
Karakteristiskt flöde + maximalt flöde från verksamheten [m³/s]	0,042	0,096	0,938	2,319
Andel av bäckens flöde från verksamheten (maximalt flöde)	93 %	42 %	4 %	2 %
Maximal vattennivåskillnad med flöde från verksamheten	22 cm	10 cm	10 cm	3 cm

7.1.2 Påverkan från föroreningar i utgående vatten

Spolvattnet från biofiltrena innehåller lite slam i form av biohud från filtren. I spolvattnet från kolfiltrena kan det även förekomma mindre mängder aluminium från restflockar som inte har sedimenterat i lamellsedimenteringen eftersom det sedimenteringen sker före kolfiltersteget.

Spolvatten som ska ledas till recipient kommer avledas i en utsläppspunkt där provtagning av utgående vatten kommer kunna ske. Det är i dagsläget inte klart vilka parametrar som kommer bli aktuella för provtagning men utgående vatten från andra vattenreningsverk provtas bl.a. avseende COD, TOC, alkalinitet, pH, suspenderat material, färgtal, turbiditet och aluminium. Sannolikt bör även metaller såsom järn och mangan ingå i ett kontrollprogram. Vid jämförelse av utsläpp från annat vattenverk är susphalten den parameter som väntas bli för hög för att kunna släppas direkt till recipient. Därav kommer en fördröjningsdamm att byggas som kommer att fungera som både utjämningsmagasin av vattenflödet och som polerdamm av suspenderande ämnen som där har möjlighet att sedimentera, så att halten suspenderat material till recipient kan hållas i vart fall under 50 mg/l. I MKBn kommer förväntade halter och mängder i utgående vatten, förväntad retention i fördröjningsdammen samt påverkan på recipienten att beskrivas.

7.2 Påverkan på avloppsreningsverk

Det mesta av partiklarna i råvattnet, såsom humus, följer med i slamvattnet från sedimenteringen som går till avloppsreningsverket. Vid normal produktion uppkommer ca 100 m³ slamvatten per dygn. Vid maximal produktion, det vill säga då Sjöbo vattenverk är ur drift, uppkommer ca 200 m³ slamvatten per dygn. Vid betraktande av medianvärdet för halten suspenderat material i råvattnet från Tolken sett över året samt tillkommande flockningsmedel blir förväntad mängd torrsbstans som leds till avloppsreningsverket vid full produktion i storleksordningen ca 410 ton per år.

Utöver det kommer en mindre mängd tvättvatten (CEB-vatten) från rengöring av ultrafiltrena 1 ggn/dag att ledas till spillvattennätet. I tvättvattnet används både bas (natriumhypoklorit) och syra (saltsyra) vilka väntas ta ut varandra till viss del så att pH neutraliseras. Vattnet kan dock samlas upp för pH-mätning och justering innan det släpps vidare till spillvattnet.

Processavloppsvattnet som avses ledas till det kommunala reningsverket kommer således främst att innehålla organiskt material och flockningsmedel. Den preliminära bedömningen är att detta vatten kan hanteras i avloppsreningsverket.

Vidare är råvattenkvaliteten i Tolken bättre än i Öresjö vilket väntas medföra att den totala slambelastningen på Sobackens avloppsreningsverk blir mindre när det nya vattenverket är i drift. Ju större andel av dricksvattenproduktionen som sker i det nya verket desto mindre mängd slam kommer därmed totalt från vattenverken till avloppsreningsverket.

Påverkan på avloppsreningsverket kommer att utredas vidare och beskrivas i kommande MKB.

7.3 Ej betydande miljöpåverkan

Rening av råvatten till dricksvatten utgör en frivillig prövning enligt 9 kap miljöbalken för en verksamhet som inte omfattas av prövningsplikt i miljöprövningsförordningen.

Det som avskiljs från råvattnet är framför allt humusämnen och andra naturligt förekommande ämnen. Rening i vattenverket innebär en koncentrerings av dessa ämnen i ett slamvatten som avleds till kommunala avloppsreningsverket ihop med fällningskemikalier. Därutöver uppkommer spolvatten från backspolning av filter mm som avleds till recipienten.

Närmaste vattenförekomst som omfattas av miljökvalitetsnormer ligger ca 3 km nedströms utsläppspunkten.

Vid högflöden kommer flödet från verksamheten utgöra en mycket liten andel av bäckens totala flöde. Simuleringar visar att tillkommande flöde från verksamheten endast påverkar vattennivåerna i Jordbrosbäcken marginellt vilket innebär att det inte påverkar risken för översvämning nedströms.

Vid medel- och lågvattenföring kommer flödet från verksamheten utgöra en stor andel av bäckens totala flöde. Utsläpp av suspenderade ämnen kommer att hållas på en nivå under 50 mg/l. Påverkan på bäcken av tillkommande susp. halter och övriga ämnen kommer att bedömas i MKBn. Med tillkommande flöde kommer risken för mycket låga flöden och torrläggning av delsträckor i övre delen av avrinningsområdet samt höga vattentemperaturer att undvikas vilket kan betraktas som en positiv konsekvens.

I övrigt är miljöeffekterna små, t.ex. förväntas inga bulleralstrande installationer, utsläpp till luft eller annan påverkan på närmiljön.

Sammanfattningsvis medför det att bolaget bedömer att verksamheten inte ska antas utgöra betydande miljöpåverkan.

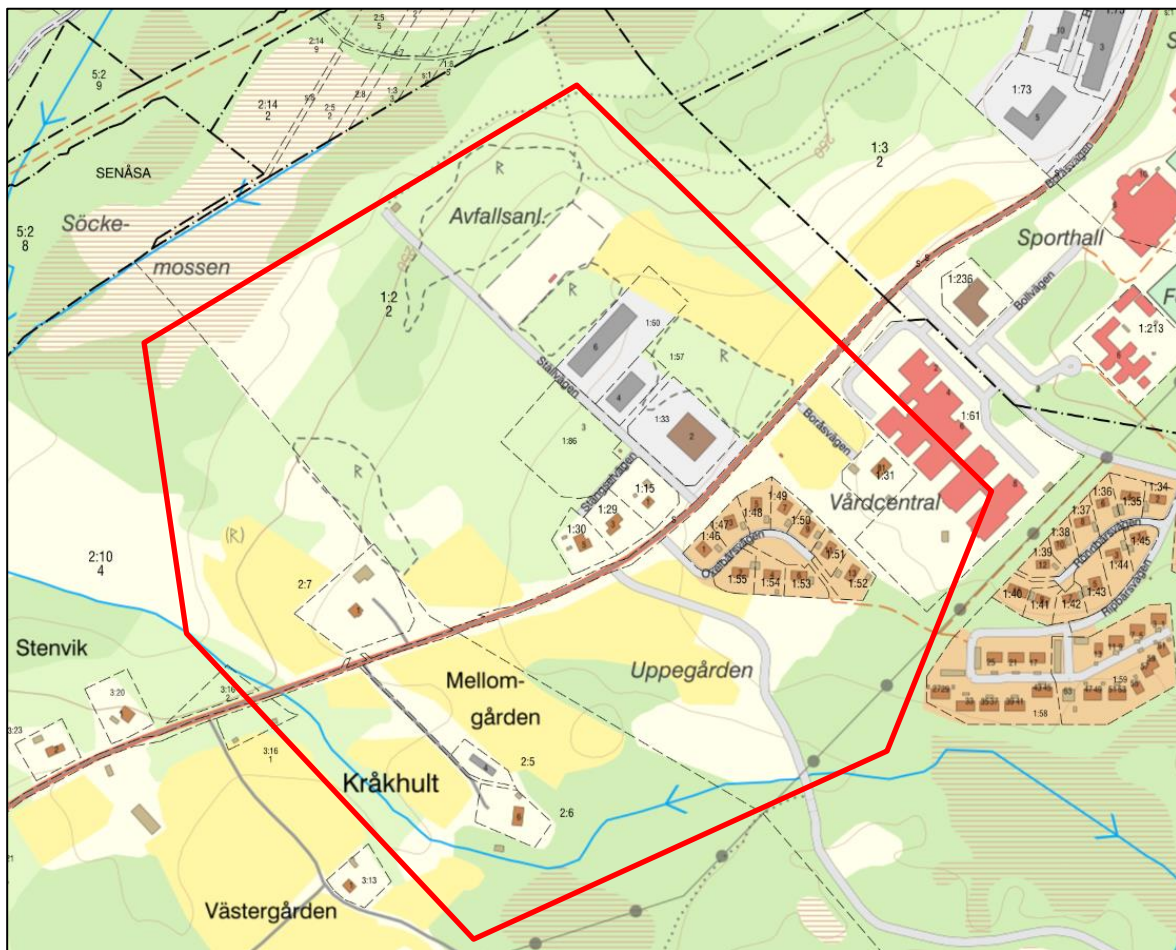
8 Samrådskrets

Utifrån planerad verksamhet har bedömning gjorts att de boende, fastighetsägare och verksamheter inom ca 400 m från verksamheten utgör särskilt berörda och att samrådsunderlaget skickas skriftligt till dem, se Figur 10.

Samrådsunderlaget kommer vidare att skickas till:

- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Borås kommun (tillsynsmyndighet)
- Räddningstjänsten (Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund)
- Lillån-Kransåns fiskevårdsområde

Inbjudan till samråd kommer även att ske via kungörelse i Borås tidning.

Figur 10. Område inom vad som bedöms omfatta särskilt berörda.

9 Miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Under förutsättning att Länsstyrelsen delar bolagets bedömning om att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan kommer en liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB) att upprättas och bifogas ansökan. Innehåll och omfattning kommer att arbetas fram under samrådsprocessen men bolaget föreslår fokusområden enligt nedan.

För arbetet med MKBn kommer Sweco att anlitas.

9.1 Fokus i MKBn

Den lilla MKBn kommer att fokusera på utsläpp av processavloppsvatten till recipient och till det kommunala avloppsreningsverket. Väsentliga uppgifter i form av kemikalier (typ och mängder) och transporter (antal och transportvägar) och som inte funnits tillgängliga till fullo när detta samrådsunderlag upprättades kommer redogöras för mer i detalj. Även risker med verksamheten kommer att belysas. Om nämnda fornlämningar kommer att beröras kommer även påverkan på dessa att bedömas närmare.

I MKBn kommer förväntade flöden, halter och mängder i utgående vatten att beskrivas liksom förväntad retention i fördröjningsdammen.

Därefter kommer påverkan på recipienten Jordbrobäcken och dess naturvärden att bedömas samt påverkan på miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten Lillån.

9.2 Delutredningar

Till MKBn avses två delutredningar bifogas;

- Resultatet av ett pågående provtagningsprogram avseende vattenkvaliteten i Jordbrobäcken
- Vattenflödesberäkningar

Båda dessa delutredningar kommer att utgöra en del i underlaget till påverkansbedömningen av recipienten.

9.3 Övrigt

Om inte annat framkommer under samrådet kommer miljöaspekter som energianvändning, avfall, buller och luftutsläpp inte att belysas mer djupgående än vad som angetts i samrådsunderlaget ovan. Detsamma gäller redogörelse för aktuella planer (detaljplan och översiktsplan) och områdesbeskrivning (avsnitt 6 i detta underlag).

10 Referenser

- Ensucon AB. (2022). *Naturvärdesinventering för vattenledning, Borås Stad 2022*.
- Sundh, L. (2013). *Miljöövervakning av rikkärr 2012. Rapportnr 2013:17*. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Naturvårdsenheten.
- Thomas Appelqvist, B. A.-H. (1989). *Lövskogsinventering Borås kommun (del 1)*. Länsstyrelsen i Älvsbrogs län.
- Vattenmyndigheterna. (den 19 jan 2021).
<https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/miljokvalitetsnormer-for-vatten.html>.

Kommunstyrelsen

§ 56

Dnr KS 2022-009231.1.2.1

Samrådsyttrande samråd för ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad

Kommunstyrelsens beslut

Utan omröstning beslutar Kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen översänder upprättat samrådsyttrande till Borås Energi och Miljö AB.

Reservation

Mot beslutet reserverar sig Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) till förmån för sitt yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen yttrar sig gällande markanvändningen och lokaliseringen av vattenverket. Den befintliga detaljplanen möjliggör byggnation av ett vattenverk med tillhörande anordningar. Borås Stad är ägare till fastigheten Borås Kråkhult 1:2, vilket möjliggör att Borås Energi och Miljö förvärvar området eller att staden genom ett arrende upplåter marken.

Kommunstyrelsens synpunkter till Borås Energi och Miljö:

- Byggnationen inom området bör förläggas så långt som möjligt från Boråsvägen och de fyra befintliga bostadsfastigheter som ligger i anslutning till området.
- Lokaliseringen är vid en viktig entré till Dalsjöfors och byggnationen ska anpassas till sin omgivning och ha hög arkitektonisk utformning.
- Byggnationen bör innebära så liten hårdgjord yta som möjligt och befintliga gröna strukturer sparas så långt det går.

Beslutsunderlag

1. Inbjudan till skriftligt samråd enligt 6 kap. miljöbalken för ansökan enligt 11 kap. miljöbalken för ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad från Borås Energi och Miljö AB, 2022-12-08

Förslag och yrkanden

Kommunalrådet Kerstin Hermansson (C) har föreslagit Kommunstyrelsen besluta: Kommunstyrelsen översänder upprättat samrådsyttrande till Borås Energi och Miljö AB.

Sammanträdesdatum
2023-02-06

Kommunstyrelsen

Kommunalrådet Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) yrkar att Kommunstyrelsen beslutar: Kommunstyrelsen översänder upprättat samrådsyttrande till Borås Energi och Miljö AB, se bilaga.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på bifall dels till Kerstin Hermanssons (C) förslag och dels till Andreas Exner (SD) och Kristian Silbvers (SD) yrkande och finner förstnämnda proposition med övervägande ja besvarad.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Information om utskicket

Avsändare: miljoforvaltningen@boras.se
Skapat: 2023-01-18 13:07:59
Mottagare: [info@borasem.se]
Ämne: Ärende 2023-149 - Yttrande nytt vattenverk i Dalsjöfors
Bifogade filer: Beslut om yttrande 2023-95.pdf

E-postmeddelande

Hej

Hej, här kommer yttrandet från Miljöförvaltningen angående nytt vattenverk i Dalsjöfors angående Borås Energi och Miljös kommande samråd med Länsstyrelsen för att bedöma om det kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljöförvaltningen kan inkomma med fler synpunkter senare och i samband med samrådsmötet.

Vänligen bekräfta att ni mottagit detta yttrande.

Med vänlig hälsning Matilda Chocron

Borås Stad - Miljöförvaltningen
Besöksadress: Fullmäktigehuset, Sturegatan 42
Postadress: Miljöförvaltningen, 501 80 Borås
Tel: 033-35 30 00
Webbplats: boras.se

miljoforvaltningen@boras.se

När du kommunicerar med Borås Stad behandlar vi dina personuppgifter. För mer information hur Borås Stad hanterar personuppgifter se boras.se/pub

Matilda Chocron, 033-35 30 13
matilda.chocron@boras.se

Borås Energi och Miljö

Samråd enligt 9 kapitlet Miljöbalken, nytt vattenverk i Dalsjöfors

Ärendebeskrivning

Borås Energi och Miljö avser att hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län söka om frivilligt tillstånd enligt 9 kapitlet Miljöbalken för nytt vattenverk i Dalsjöfors.

Syftet med samrådsunderlaget är att ge en översiktlig beskrivning av planerad verksamhet, nuvarande förhållanden och förutsedd miljöpåverkan. Samrådsunderlaget utgör underlag vid samråd om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte och i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning (så kallat undersökningssamråd enligt 6 kap 24 § miljöbalken). Undersökningssamrådet ska hållas med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Länsstyrelsen ska få ett tillräckligt underlag för att besluta i frågan om huruvida planerad vattenverksamhet kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) och för att kunna ge synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) innehåll och utformning. Bolagets inställning är att verksamheten inte medför betydande miljöpåverkan vilket framgår mer av avsnitt 7.3.

Bolaget avser ansöka om frivilligt tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken för behandling av upp till 11,7 miljoner m³ råvatten per år. Behandlingen ger upphov till ett spol- och slamvatten från reningsprocessen som till viss del avleds till avloppsreningsverket Sobacken och en viss del via fördröjningsdamm till recipienten Jordbrosbäcken.

Vattenverket planeras på en gammal detaljplan intill Dalsjöfors ÅVC. Den gamla detaljplanen ingår i objekt inom naturdatabasen på grund av att det är en del av ett sammanhängande lövblandskogsområde stor andel ädellöv med skyddade arter i. Till exempel mindre hackspett.

Utöver de underlag som finns att tillgå från nationella databaser så som Länsstyrelsen så kommer här nedan utdrag ur kommunala planeringsunderlag.

Naturdatabasen:

Lokalobjekt, klass 3. Höga naturvärden

Miljöförvaltningen

Datum
2023-01-13Dnr
2023-149

Bestånd av ek och bok, från klena till grova dimensioner. Inslag av björk och gran. Även ask, lönn och asp förekommer. Buskskikt är glest och består av hägg, brakved eller hassel. Enstaka boträd och lågor. Fältskiktet är av frisk till fuktig örttyp.

Ingår i landskapsobjekt klass 2, mycket höga naturvärden

Strax väster om Dalsjöfors samhälle utbreder sig ett större lövskogsområde. Närmast samhället ligger en gles varierad ekskog med en del grova ekar. Utmed vägen står en stor ek som är naturminne. Fuktdrag och rikare hässlen ingår. I sydväst övergår skogen i granskog. Området genomkorsas av stigar och nyttjas som närströvområde av Dalsjöforsborna. På ekarna växer laven rostfläck och på några aspar förekommer korallblylav och ädellav. I fältskiktet växer ängskovall, gullris och liljekonvalj. Dessutom förekommer hässlebrodd mera sällsynt. I öppna gläntor på åsen växer ängsväxterna svinrot och ängshavre. Vid hembygdsgården finns en idyllisk liten kulturmiljö med inslag av hamlade askar. I slutningen nedanför växer lövskogar med stort inslag av ädla lövträd. Strax öster om järnvägen löper en långsträckt och välbevarad rullstensås. Den utgör första delen av den sk Rångedalaåsen som längre norrut kan följas vidare vid Toarp. En stig följer åsen under långa sträckor. Åsen börjar i sydväst på den lilla Söckemossen. Även mossen har ett visst geologiskt intresse då den utgör vattendelaren för Toarpsjön avrinning. Mindre hackspett häckar i området.

Vattendragsinventeringen:

Jordbrosbäcken

Jordbrosbäcken rinner längs det nedlagda järnvägsspåret mellan Dalsjöfors och Gånghester. Längs stora delar av sträckan är vattendraget mest öppet eller omgärdas av sly och unga träd av björk och sälg. Långa sträckor rinner vattendraget längs bergbranten och där finns bland annat rester av gamla kvarnar. Arter längs bäcken är forsärla och grönvit nattviol samt öring.

Yttrande

Tillståndsprovning och betydande miljöpåverkan

Miljöförvaltningen ser mycket positivt på att Borås Energi och Miljö planerar att söka frivilligt tillstånd. Men har i dagsläget inte tagit ställning till om det kan medföra betydande miljöpåverkan.

Det framgår inte helt hur stor yta som verket, dammen och dess kringområden upptar. Det vill säga det är otydligt hur mycket av naturen som ska exploateras och på vilket sätt, därför svårt att komma med goda råd och synpunkter. Det är också svårt att bedöma den här platsen i jämförelse med andra möjliga platser eller lösningar. Enligt Miljöbalken ska alltid bästa plats väljas. Det behöver utredas och redovisas vilka alternativa lokaliseringar som prövats, oavsett vem som äger marken, och då behöver konsekvenserna av ledningar till och från platsen tas med i redovisningen av bästa plats. Från den här platsen finns det mycket höga naturvärden som riskerar att alvarligt skadas av projektet, därför är det extra viktigt att projektet som helhet med ledningarna inräknat är med i MKBn och bedömningen av om projektet i sin helhet medför betydande miljöpåverkan.

Datum
2023-01-13Dnr
2023-149

Påverkan på Jordbrosbäcken

I samband med att man handlägger frågor om hur naturvärdena och vattenkvalitet i Jordbrosbäcken påverkas av utsläppen från kommande reningsverk bör man ha med den påverkan som blir på bäcken av projektet som helhet. Det planeras ju också en ledning som ska gå längs med bäcken flera kilometer, hur påverkas bäcken under den tiden? Ska den grävas om eller flyttas? Hur skyddas bäcken under arbetet med ledningsdragningen? Det är svårt att lyfta ur en liten del av ett stort projekt och avgöra påverkan när man inte tar med projektets alla delar och tittar på hur bäcken påverkas totalt sett av vattenverkets placering och ledningarna från verket in till Borås.

Naturdatabasen och artskydd

Platsen finns beskriven i kommunens naturdatabas. Det behöver inhämtas info från naturdatabasen. Skogsområdet som berörs ligger visserligen inom en gammal detaljplan, men artskyddet gäller ändå och har inte prövats inom detaljplanen eftersom den är så gammal. Lövskogsstråket längs med Dalsjöfors västra sida har betydelse för flera arter som är beroende av lövskog. Bland annat så lever där mindre hackspett som är skyddad i artskyddsförordningen. Den mindre hackspetten är beroende av stora sammanhängande löv- och blandlövskogar med stor andel äldre skog/träd och rikligt med klen död ved för födosök och hålträd/bohål för häckning. Den hotas av att lövskogen minskar eller splittras upp och att äldre träd och döda träd rensas bort. Den mindre hackspetten behöver ca 200 hektar löv eller lövblandskog där minst 20% behöver ha god kvalitet utifrån hackspettens krav. Under häckning kan hona och hane ha överlappande revir med 100 hektar, men resten av året lever de i egna revir.

Mindre hackspett- utredning behövs

I Dalsjöfors pågår flera detaljplaner för tillfället som berör eller påverkar detta löv- och blandskogsstråk som den mindre hackspetten är beroende av. Hur arten påverkas av dessa pågående planer behöver utredas och bedömas som en helhet.

<https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/lag-och-tillsyn/artskydd/vagledning-for-hansyn-till-faglar/mindre-hackspett-vagledning-hansyn2.pdf>

<https://artfakta.se/naturvard/taxon/dryobates-minor-100048>

Matilda Chocron
Handläggare

Yttrandet har lämnats med stöd av delegationsordning fastställd av Miljö- och konsumentnämnden.

Från: Kjell Johansson <kjell.johansson@boras.se>

Skickat: den 10 januari 2023 16:30

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Samråd vattenverk i Dalsjöfors

Du får inte e-post ofta från kjell.johansson@boras.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Med vänlig hälsning

Kjell Johansson
Naturvårdskonsulent

Borås Stad – Tekniska förvaltningen
Kungsgatan 57, 501 80 Borås
033-35 73 54
boras.se

När du kommunicerar med Borås Stad behandlar vi dina personuppgifter. För mer information om hur Borås Stad hanterar personuppgifter se boras.se/pub

Samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad

Borås 2023-01-10

Lillån-Kransåns fiskevårdsområde förvaltas av Borås Stads Tekniska förvaltning.

Allmänheten kan lösa fiskekort på de nedre sträckorna i fiskevårdsområdet.

Fiskevårdsområdet börjar cirka 5 km nedströms ert planerade verksamhetsområde och störningarna med förändrat flöde borde inte vara så stor där. Även halten av eventuella ”föroreningar” borde bli låg här.

Lillån-Kransån är ett värdefullt mindre vattendrag som inte har varit påverkat för försurning och därför behållit mycket av sina ursprungliga biologiska värden. Hur högt upp mot det planerade vattenverket Jordbrosbäcken är fiskförande vet jag inte men vi värderar den lokala öringstammen i Lillån och Kransån högt och öringen förekommer i bra tätheter och har många bra lekområden.

Ett sätt att se eventuell påverkan kunde vara bottenfaunaundersökningar som en del av kontrollprogrammet? Gärna med mätvärden även innan verket tas i bruk.

För Lillån-Kransåns fiskevårdsområde

Kjell Johansson

Handläggare
Henrik Andersson
henrik.andersson@serf.se
033-17 29 30

Borås Energi och Miljö

Yttrande om nytt vattenverk i Dalsjöfors, samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken

Verksamheten planeras på del av fastigheten Kråkhult 1:2.

I samband med en kommande ansökan om tillstånd enligt Miljöbalken har räddningstjänsten blivit ombedd att yttra sig i ärendet.

Bedömning

Räddningstjänsten har följande synpunkter i ärendet (som inte nödvändigtvis är relaterade till miljötillståndet):

1. Brandvattenförsörjning

Närmsta brandpost är placerad i korsningen Boråsvägen - Fjällbovägen, cirka 1,3 km bort. Det planerade vattenverket bedöms utgöra en samhällsviktig verksamhet som därmed har höga skyddsvärden. Det är därför önskvärt att tillgången till brandvatten förbättras för att underlätta en effektiv räddningsinsats i händelse av brand. Utformning av brandvatten bör ske enligt VAV P114. Vid konventionell brandvattenförsörjning bör det vara högst 75 meter till närmsta brandpost.

2. Släckvattenhantering

Utifrån typen av verksamhet som kommer att bedrivas, och hur anläggningen kommer vara utformad, är det osannolikt att stora mängder kontaminerat släckvatten kommer behöva hanteras vid en eventuell brand. Verksamheten bör dock analysera om det finns en risk att kontaminerat släckvatten kan påverka dricksvattnet och hur det kan undvikas.

3. Övriga risker

Vattenverkets placering bedöms inte ligga inom något särskilt riskområde. Intilliggande avfallsanläggning kan dock medföra en risk för mindre utsläpp av farliga ämnen samt brand i avfallsanläggningen som ger upphov till kontaminerat släckvatten. Anläggningen bör utformas så att den inte påverkas av en olycka på avfallsanläggningen.

Grund för bedömning

- Samrådsunderlag, daterat 2022-12-02.

Med vänlig hälsning
Brandingenjör
Henrik Andersson
henrik.andersson@serf.se
033-17 29 30

Kvalitetsgranskad av
Brandingenjör
Peder Liljeroth

Från: Åsa Follin <asafollin@hotmail.com>

Skickat: den 15 januari 2023 18:56

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: "Frivillig" prövning vattenverk

Hej!

Önskar härmed lämna ett yttrande rörande samrådsunderlaget inför ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad. Mitt yttrande finns i bifogat dokument.

Med vänlig hälsning/Åsa Follin

070-602 29 50

Yttrande rörande samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd till nytt vattenverk i Dalsjöfors, Borås Stad

Ansökan om tillstånd bör utökas till att även omfatta ledningsdragningen

Vi anser att ansökan om tillstånd för vattenverksamheten bör omfatta både det nya vattenreningsverket och ledningsdragningen samt att miljöprövning görs för detta som en helhet.

I samrådsunderlaget omnämns transporter med lastbil på väg till och från vattenverket men inte transporten av råvatten och producerat dricksvatten i rör. Ledningarna är en absolut förutsättning för vattenverksamheten och ledningsdragningen bör därför ingå i tillståndsansökan och i miljöprövningen. Beskrivningen av ledningsdragningen kan med fördel hållas på samma schematiska nivå som själva vattenverket.

Oavsett sträckning riskerar ledningsdragningen, både på kort och lång sikt, få stora miljökonsekvenser samt påverka ett stort antal fastighetsägare på sträckan från Sundholmen, via Äspered, Toarpsdal, Dalsjöfors och Gånghester in till Druvefors i Borås. Stora delar av sträckningen är oerhört känsligt och ett rubbade av den naturliga balansen kommer att få allvarliga negativa konsekvenser för djur- och växtliv såväl som för boende och byggnader.

Ledningsdragningen riskerar även att skada befintlig infrastruktur för el, fiber och VA med stora avbrott som följd. I dagens situation i ett allt mer digitaliserat samhälle är el och fiber helt nödvändigt och måste fungera utan driftsstörningar. Detta gäller i synnerhet på landsbygden. Utrustning, maskiner och datorer är även betydligt känsligare för strömstötter vilket kan uppstå vid avbrott med skada som följd. Utöver detta finns risk för svårupptäckta och svårreparerade skador på täckdiken och dräneringssystem med mångåriga framtida negativa konsekvenser.

Ledningsdragningen för råvattenledningen torde ske med ett ca 4 meter djupt och 10 meter brett dike samt tillkommande arbetsfordonskörväg om 10 meter. Således en ledningsgata som är 2,1 mil lång och 20 meter bred. Ledningsdragning kommer att innebära omfattande sprängning och schaktning vilket i sin tur kommer att påverka djur (både vilda och tama), naturmiljön, byggnader, grundvatten och brunnar på ett negativt sätt.

I de förslag som senast har presenterats för ledningsdragningen framgår att ytterligare två spillvattenledningar kommer att läggas på den mest känsliga sträckan mellan Sundholmen och Äspered, en trycksatt och en icke trycksatt. Detta är ett avsteg från vad som tidigare har beskrivits/bedyrats och kräver en förklaring från BEMs sida. Tre ledningar kräver bredare dike och därmed risk för mer omfattande skador samt större miljöpåverkan.

Arbetet med ledningsdragningen är i sig en miljöbelastande verksamhet som måste beskrivas och motiveras eftersom detta strider mot Borås stads miljöpolicy och ambitionen om minskat CO₂-utsläpp.

Ledningsdragningen har i sig en inneboende sårbarhet där bevakning och säkerhetsåtgärder svårligen låter sig göras. Risk för sabotage på ledningen finns på samma sätt som för Häglaredsmasten då den fälldes. Det skulle finnas gott om lämpliga platser för ett tänkt sabotage på den 2,1 mil långa obevakade sträckan. Upptäcktsrisken skulle vara minimal.

Äspered 2023-01-15

Åsa Follin
Boende vid Tolken

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 15 januari 2023 19:12

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Karl-Johan

Lennartson

karl-johan@intakan.se

0708290486

Mina synpunkter:

I underlaget finns rätt omfattande beskrivning av naturen och området där själva byggnaden skall placeras. Detta är dock en förhållandevis liten yta. Jag anser att motsvarade genomgång av naturen och dess påverkan av ledningsdragningen till och från vattenverket är mycket mer relevant att belysa. Ledningarna är en förutsättning för vattenverket och behöver därför ingå i samrådet och miljöprövningen. Jag anser inte det vara okej att pröva vattenuttag, vattenverk och ledningsdragning var för sig utan detta behöver miljöprövas som en helhet för att kunna dra rätta slutsatser och ställas mot andra alternativ. mvh Karl-Johan Lennartson

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 15 januari 2023 16:51

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Folke

Svensson

folke1.svenson@bahnhof.se

0704934171

Mina synpunkter:

Jag anser att avgränsningen av vattenverksamheten bör omfatta både det nya vattenreningsverket och ledningsdragningen samt att miljöprövning ska göras för denna helhet. I samrådsunderlaget omnämns transporter med lastbil på väg till och från vattenverket men inte transporten av råvatten och producerat dricksvatten i rör. Ledningarna är en förutsättning för vattenverksamheten och ledningsdragningen bör därför ingå i tillståndsansökan och i miljökonsekvensbeskrivningen.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 15 januari 2023 16:13

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Lars

Rosengren

lars.g.rosengren01@gmail.com

07056191320

Mina synpunkter:

Utöver tidigare inskickade synpunkter, kvarstår fråga om var ledningarna från Tolken till vattenverket i Dalsjöfors ska dras samt var ledningarna från vattenverket ska dras. Detta kan vara intressant att veta, då det kan påverka Dalsjöfors en hel del.s

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 15 januari 2023 16:10

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Lars

Rosengren

lars.g.rosengren01@gmail.com

0705619132

Mina synpunkter:

Ett nytt vattenverk verkar behövas och detta förslag är väl tillräckligt bra för att gå vidare med.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 15 januari 2023 14:45

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Mikael

Björling

bjorling78@gmail.com

Mina synpunkter:

Jag undrar hur stor miljöpåverkan rördragningen har? Det verkar inte som ni har tänkt på det? Sen verkar det ju meningslöst att ta vatten så långt ifrån Borås man kan och att man tänker ta vatten från tolken som är början på Viskan som i sin tur förser Öresjö med vatten. Vilket betyder att det borde vara bättre att bygga ett nytt reningsverk bredvid det gamla och ta vatten där så kan man ju köra dom parallellt efter renoveringen av det gamla. Det är ju som sagt samma vatten och ni slipper slösa bort varenda öre Boråsarna betalar i skatt, men det har väl redan kostat flera miljoner att envisas med att det enda stället som ni kan ta vatten från är tolken. Det hela verkar som om någon bara bestämt sig för att det ska tas vatten från tolken och vägrar se andra lösningar.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 14 januari 2023 22:01

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Kerstin

Dahl Norén

info@dahl-noren.se

0703921878

Mina synpunkter:

Jag saknar beskrivning av dragning och miljökonsekvenser och fältundersökning av områden för ledningsdragningen från Tolken och vidare hela vägen.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 14 januari 2023 21:48

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Anders

Norén

anders.a.noren@gmail.com

0703375060

Mina synpunkter:

Jag har läst igenom underlaget och kan inte hitta något om ledningsdragningar med tillhörande miljökonsekvensutredning.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 14 januari 2023 10:00

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Peter

Häyhänen

phayhanen@gmail.com

0725611472

Mina synpunkter:

Ni måste ju givetvis lämna underlag som visar hela miljöpåverkan inklusive ledningsdragning till och från vattenverket. Det är ju som att planera en ny tågstation utan att beskriva hur järnvägen ska dras. Sluta med ert fulspel och lägga alla kort på bordet om era planer. Sverige är en demokrati med offentlighetsprinciper och ingen diktatur.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 14 januari 2023 09:55

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Rickard

Gerhard

rickardjohansson88@gmail.com

07622134660

Mina synpunkter:

Vart finns dragningen av ledningarna in och ut från Vattenverket?

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 21:01

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Erik

Öhlund

erik.ohlund@gmail.com

0703655632

Mina synpunkter:

Skulle vilja veta ledningsdragningen till och från vattenverket, känns som det är viktigt när man ska bedöma miljöpåverkan, det då det är stora grävschakt som ska göras

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 18:38

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Gun-Britt

Björkman

0704313633

Mina synpunkter:

I ansökan om tillstånd för vattenverk i Dalsjöfors finns inga uppgifter om hur vattnet skall ledas dit eller därifrån. Varför? Ledningsdragningarna är av stort intresse för alla berörda och uppgifter i frågan bör inte mörkas av kommunen för dess egna invånare.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 18:38

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Gun-Britt

Björkman

0704313633

Mina synpunkter:

I ansökan om tillstånd för vattenverk i Dalsjöfors finns inga uppgifter om hur vattnet skall ledas dit eller därifrån. Varför? Ledningsdragningarna är av stort intresse för alla berörda och uppgifter i frågan bör inte mörkas av kommunen för dess egna invånare.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 17:26

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Pär-Anders

Kvist

p2kvist@gmail.com

0706955256

Mina synpunkter:

En undran. Var har ni tänkt att ledningarna ska gå? Borde inte de vara inritade i ansökan, för det är ju inget litet arbete och kommer ju att beröra bra många fler än de i närområdet för vattenverket. För det är väl inte så att vattnet transporteras ledningslöst.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 12:26

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Albert

Burén

albertburen@gmail.com

0706846559

Mina synpunkter:

Hej! Jag saknar underlag och information kring två saker: Hur ser projekteringen kring ledningsdragning mellan Tolken-Dalsjöfors-Borås ut? Var skall dessa ligga? Och två: Transportvägarna till och från Dsf är underdimensionerade till dagens samhälle och folkmängd och bör åtgärdas innan satsningar i den här storleken startar.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 09:39

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Magnus

Öhlander

ohlander@live.se

0706277619

Mina synpunkter:

Hur stor miljöpåverkan har ledningsdragningen till/från vattenverket?

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Rolf Nilsson <rolnil01@gmail.com>

Skickat: den 13 januari 2023 09:02

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Vattenverk i Dalsjöfors

Hej

Då jag har intressen runt Dalsjöfors och läst ett samrådsunderlag undrar jag varför ni inte redovisar tänkta rördragningar vi ev byggande av vattenverk där. Beroende på sträckningen kommer det såklart få olika konsekvenser för boende och natur.

När i tiden kan man få se dessa, era planerade rördragningar?

Hälsningar Rolf

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 08:31

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Birgitta

Snygg

birg.snygg@telia.com

Mina synpunkter:

Vattenverk i Dalsjöfors. Hur ska vattnet komma från Tolken till Dalsjöfors? Vilka områden kommer att beröras med en ledning från Tolken till Dalsjöfors? Vattnet ska kanske pumpas upp från Tolken om så är fallet. var ska den pumpen finnas /ligga någonstans?

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 08:05

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Lolita

Karlsson

karlssonlolita@gmail.com

0706272534

Mina synpunkter:

Saknar hur ni tänkt att rörledningar ska dras på kartan., och vilken påverkan de kommer att bli för oss som bor där de placeras.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 07:47

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Mina synpunkter:

Vart är er beskrivning av dessa dragningar av vattenledningar? Detta är bör finnas med då detta är en direkt påverkan på miljön och de boende

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 07:03

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Torbjörn

Rapp

tjabo99@hotmail.com

0705409323

Mina synpunkter:

Varför är inte ledningarna utsatta? Är väl ganska väsentlig info att få tillgång till att se sträckningen av dessa är tänkt att gå eller ska vattnet kastas/flygas runt? Men som vänligt utelämnas viktig information, bedrövligt och näst intill kriminellt gjort.

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 06:51

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Charlotte

Ahremark

k_charlotte@hotmail.com

0707666669

Mina synpunkter:

Ni borde ha med ledningsdragningen i ansökan

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 06:20

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Linn

Skoglund

linn.skoglund@hotmail.com

0702168751

Mina synpunkter:

Hur har ni tänkt med ledningsdragningen? Hur stor påverkan kommer den ha för oss boende i området?

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 02:23

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Markus

Ekberg

markus85ekberg@gmail.com

0703276001

Mina synpunkter:

Vad kostar inte detta Boråsarna?! Är detta ett nytt Sobacken tro?? Borde inte ledningsdragningar till och från reningsverket finnas med i ansökan t.ex.??

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 13 januari 2023 01:15

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Linda

Norbäck

linda.norback@hm.com

009923355

Mina synpunkter:

Har ni några planer på hur ledningar ska dras? Runt Dalsjön finns badplats samt mindre badplatser . Är inte länge sedan leden runt sjön blev klar . Ska den nu då förstöras?

Från: Lisbeth Magnusson Holmberg <LisbethMHolmberg@hotmail.com>

Skickat: den 13 januari 2023 01:00

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Tolken

Det är för jävligt att ni bara tänker på ert bästa! Varför tänker ni inte på djurlivet runt sjön? Vi har sjöfåglar som har kommit i generationer. Hur hade ni tänkt vart dom ska häcka? Vi har tranor vart ska dom ra vägen? Till Borås stad eller?? Fisken och den ovanliga sjösnäckan? Ska dom bara få försvinna och dö ut?? Eller dom kanske får plats i Borås Djurpark?? Viskan och dess flöde då? Har ni överhuvudtaget tänkt hur det blir en torr sommar när ni ta vatten från Tolken? Öringen och dess yngel kommer ju att dö ut. Ja just det!! Vi har ju Borås Djurpark så dum jag är. Ni borde skämmas. Ni har väl massa sjöar att välja på? Men ni har gett er faan på att ta vatten från Tolken. Hoppas att det går åt helvete både för mark och natur och allt djurliv så kan ni stå där sen!! Vi visste inte. Tack för mig

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 12 januari 2023 23:20

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Peter

Lindgren Espeling

Peter.lindgren89@gmail.com

Mina synpunkter:

Hur kommer vatten till och från reningsverket, finns det inga ritningar på ledningsdragningen?

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: kund@borasem.se <kund@borasem.se>

Skickat: den 12 januari 2023 22:56

Till: info <info@borasem.se>

Ämne: Synpunkter på nytt vattenverk från webbformulär

Jörgen

Carlson

jorgencarlson83@gmail.com

0736249781

Mina synpunkter:

Jag önskar en ledningskarta för att komplettera ansökan om vattenverk i Dalsjöfors. Detta är en viktig del både för berörda markägare samt för dess miljöpåverkan.

Från: Markus Johansson <johansson_m81@hotmail.com>

Skickat: den 12 december 2022 16:35

Till: info@barasem.se <info@barasem.se>

Ämne: Samråds synpunkter kring nytt Vattenverk i Dalsjöfors

Hej!

Jag bor på fastigheten Kråkhult 2:7 och är en av de närmaste grannarna till det planerade Vattenverket. Följande frågor uppkommer efter att vi har läst Samrådsunderlaget.

1. Vi skulle vilja veta mer exakt vart byggnad och damm kommer att placeras samt vart ingående och utgående vattenledningar kommer att grävas. Fler synpunkter från oss kan säkert då komma, beroende på vad vi får i vårt blickfång. Fin fasad? Ful fasad? Parkering? väg? Gräsmatta? Planteringar? etc..
2. Har ni något bygglovsunderlag som vi kan få ta del av och i så fall ha synpunkter på? Eller kommer detta i ett senare skede i processen?
3. Ni skriver på s.9 att "ventilationsaggregaten inte väntas ge något buller av betydelse för omgivningen". Vi tolkar det som att ni inte riktigt är säkra? Av den anledningen skulle vi gärna vilja få ett studiebesök på Sjöbo vattenverk, men det vore även önskvärt att placeringen av ventilationsaggregaten blir norrut och inte åt vårt håll.
4. Kemikalier. Ni skriver på s. 7 att CEB-vattnet kan behöva samlas upp för att PH-justeras innan det släpps vidare till spillvattennätet mot sobacken. I ytterligare en damm då eller? Ni skriver även att processavloppsvattnet till recipient kan innehålla biohud och mikroorganismer. Vår fråga då är om dessa processer och kemikalier ger någon lukt till omgivningen?
5. På sidan 11 visar stadsplanen att det skall gå en väg rakt igenom den inritade cirkeln som ni gjort på övriga kartor. Jag har förstått muntligt att det inte längre är aktuellt med denna väg eller transformatorstation märkt Fs (tror jag). Stämmer detta?
6. Naturmiljö. Ni har gjort utredningar om växter och vattenliv i närområdet. Men jag hittar inget om hur utsläppet i Jordbrobäcken kan påverka djur och fågellivet?
7. Jag förstår att många vattenverksamheter och naturintresserade runt token är oroliga när vattennivån i framförallt viskan kan minska... Jag har ett kompensationsförslag... Jag har hört att ägarna till min fastighet på 50 talet lät dika upp söckemossen nedströms och plantera en granskog. Hade det inte nu varit bra med lite positiva naturvårdspoäng genom att ta ner granskogen och återställa våtmarken till det den en gång var i tiden. Jag vet att skogsstyrelsen jobbar mycket med detta och att det finns statliga medel att söka för att återställa våtmarker, vilket är bra för klimatet. Bara en ide jag ville dela med mig av.
8. Kulturmiljö. Vad jag minns så grävdes det inte några sökschakt i aktuell cirkel. Vet ni om det kommer att ske?
9. Fel riktning. Sedan ett lite riktningsfel på s. 16. "två fossila åkrar väster om Ställvägen (L1960:4285)". Nord-öst borde det stå.
10. När väntas MKBn vara klar och kommer vi kunna få ta del av den?
11. Jag fick till mig av telefonsamtalet med Projektledare Fransson att ni skulle spara träd mellan vår fastighet och vattenverket. Om ni placerar verket i den Södra delen av ringen kommer vi att se det pga att det inte är så mycket träd kvar att bevara i det området mellan oss och verket. Finns det möjlighet i så fall att ni planterar träd buskar mellan oss och verket?

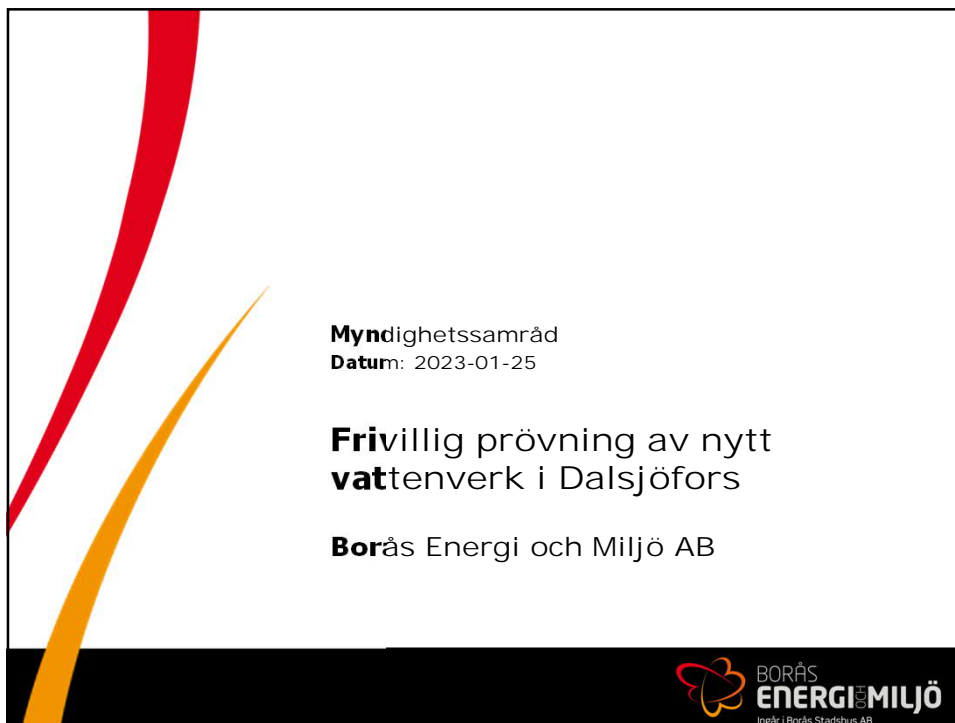
Tack på förhand!

Med vänliga hälsningar
Markus och Hanna Johansson
Kråkhult Mellomgården 1
516 90 Dalsjöfors.

Presentation samrådsmöte

1

2

Agenda

1. Välkomna och presentation av mötesdeltagare
2. Bakgrund
3. Juridiska förutsättningar
4. Övriga provningar
5. Tidplan
6. Beskrivning av verksamheten
7. Processavloppsvatten
8. Kemikaliehantering och övriga miljöfrågor
9. Områdesbeskrivning
10. Preliminär påverkansbedömning
11. Miljökonsekvensbeskrivningen
12. Inkomna synpunkter under skriftligt samråd
13. Frågor

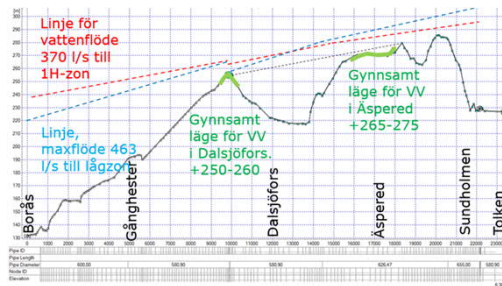
Framtidssäkring av Borås dricksvatten

- Kapaciteten i stadens dricksvattenproduktion behöver förstärkas inom några år.
- Den mikrobiologiska barriärverkan behöver utökas.
- Vi behöver skapa redundans i dricksvattenförsörjningen och vattenverket som är från 1932 behöver renoveras.
- En begränsad kapacitet och redundans skulle hämma stadens utveckling med nya invånare och nya företag/verksamheter.

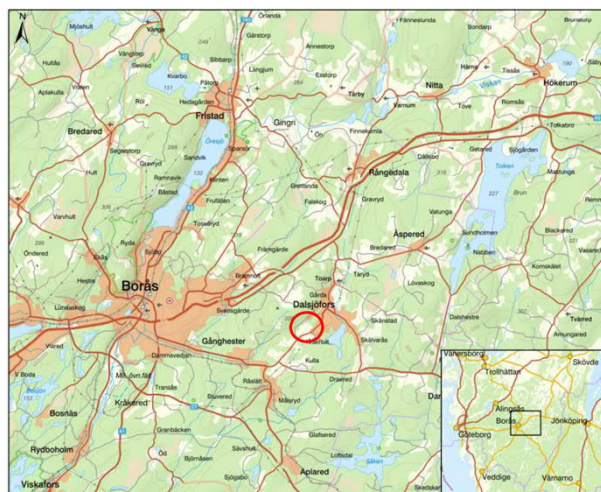
Lokalisering av vattenverket

- Både privata och kommunala fastigheter har undersökts.
- Lämplig lokalisering av vattenverket är den detaljplanlagda fastigheten vid Ställvägen i Dalsjöfors med avseende på marknivå (rätt läge trycklinje - ingen pumpenergi krävs), är detaljplanlagd för ändamålet och nära till befintlig infrastruktur (dricksvatten och spillvatten).

5

Orientering

6

Frivillig prövning av nytt vattenverk

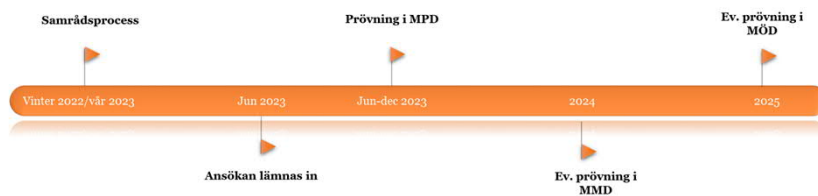
Juridiska förutsättningar och syfte

- Verksamheten kräver inte tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken
 - Ej i miljöprövningsförordningen eller förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
 - Ej vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken
 - Bedömningen är att verksamheten kan bedrivas utifrån en anmälan
- Bolaget avser oavsett att söka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken
- Syftet med prövningen är att pröva förutsättningarna för vattenverket, dess miljökonsekvenser och för att erhålla ett rättskraftigt tillstånd för vattenverket

Övriga prövningar

- Ansökan om tillstånd till bortledning av ytvatten från Tolken. Prövning pågår i Mark- och miljödomstolen i mål M 5260-21.
- Vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter.
- Prövning om ledningsrätt för överföringsledning från Tolken. Detta sker genom en lantmäteriförrättning.

Tidplan frivillig prövning

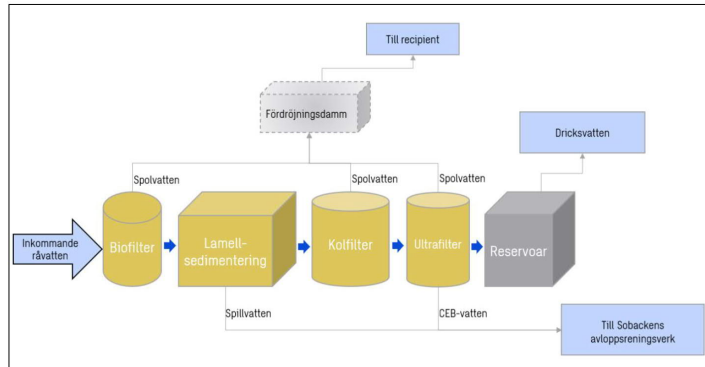
Beskrivning av verksamheten

Ansöker om tillstånd till behandling av upp till ca 11,7 miljoner m³ råvatten per år (32 000 x 365)

- Normaldrift: ca 16 000 m³ råvatten/dygn.
- Maxdrift: 32 000 m³ råvatten per dygn i medeltal per månad, dock som mest 40 000 m³ under ett dygn

Beskrivning av verksamheten forts.

Processavloppsvatten

11

Beskrivning av verksamheten forts.

Kemikaliehantering

Kemikalier	Reningssteg	Årsförbrukning normaldrift	Årsförbrukning maxdrift	Mottagare av restkemikalier
Polyaluminiumklorid (PAK)	Sedimentering	200 ton	400 ton	Avloppsreningsverk
Vattenglas	Sedimentering	10 m ³	20 m ³	Avloppsreningsverk
Natriumhypoklorit 12,5%-ig	Dels vid sedimentering, dels vid lågreservoar	13 m ³	26 m ³	Dricksvattnet
	CEB	8,5 m ³	17 m ³	Avloppsreningsverk
Natriumhydroxid 25 %-ig	Dels vid sedimentering, dels vid lågreservoar	0,55 m ³	1,1 m ³	Dricksvattnet
	CEB	8 m ³	16 m ³	Avloppsreningsverk
Saltsyra 33%-ig	CEB	6,5 m ³	13 m ³	Dricksvattnet
Ammoniumsulfat	Desinfektion	0,9 m ³	1,8 m ³	Dricksvattnet
Salt (NaCl)	Beredningsvatten för kloramin och sodalösning			Dricksvattnet

12

Beskrivning av verksamheten forts.

Övriga miljöfrågor

Energianvändning

- Elförbrukning uppskattas till ca 3 – 3,5 GWh/år
- Troligen uppvärmning genom fjärrvärme
- Lösning för reservkraft bestäms under början av 2023

Avfall

- Från underhållsarbeten så som oljor, packningar och UV-lampor; hanteras som avfall och farligt avfall
- Labbkemikalier från laboratorium; farligt avfall
- Hushållsavfall; källsortering planeras

Beskrivning av verksamheten forts.

Övriga miljöfrågor forts.

Trafik och transportrörelser

- Både norr och söder ifrån längs Boråsvägen
- Ett fåtal i veckan, dvs färre än en transportrörelse per dag

Buller

- Ej bulleralstrande utrustning mer än ventilationsaggregat som inte väntas ge buller av betydelse för omgivningen

Områdesbeskrivning

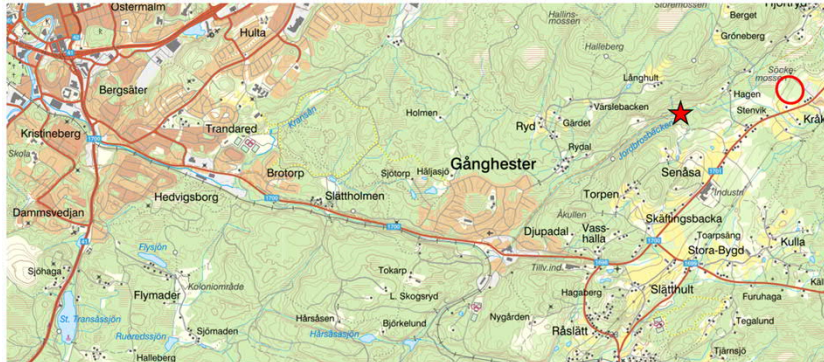
15

Områdesbeskrivning forts. Naturmiljö

16

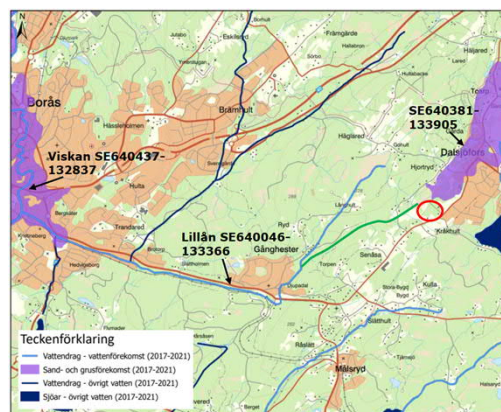
Områdesbeskrivning forts. Recipienten Jordbrobäcken

- Flöde: MLQ 2,9 l/s, MQ 56 l/s, MHQ 90 l/s, HQ50 228 l/s (ca 1,5 km nedströms)
- Öring och öringreproduktion i vattensystemet
- Lillån-Kransåns fiskevårdsområde ca 5 km nedströms

Områdesbeskrivning forts. Miljökvalitetsnormer för vatten

- Lillån utgör en vattenförekomst
- Ca 3 km nedströms verksamhetsområdet
- Måttlig ekologisk status
- Kemisk status uppnår ej god

Områdesbeskrivning forts. Kulturmiljö

- Två fossila åkermarker kan beröras (fornlämning L2020:9687 och L1964:3336)
- Ansökan om ingrepp i fornlämning kommer att upprättas

Preliminär påverkansbedömning

Recipient

Flöde och vattennivåer:

Flöde	MLQ	MQ	MIHQ	HQ50
Karakteristiskt flöde [l/s]	2,9	56	898	2280
Karakteristiskt flöde (l/s) + flöde från verksamheten normaldrift (17l/s)	19,9 (85 %)	73 (23%)	1005 (1,7%)	2525 (0,7%)
Karakteristiskt flöde (l/s) + max flöde från verksamheten (39,4 l/s)	42 (93%)	96 (41%)	938 (4%)	2310 (1,7%)
Vattennivåskillnad med flöde från verksamheten	22 cm	10 cm	10 cm	3 cm

Föroreningar:

- Ffa mikroorganismer och mindre mängder polyaluminiumklorid från restflockar.
- Kontroll av pH, turb, COD/TOC, aluminium mfl metaller

Preliminär påverkansbedömning

Avloppsreningsverk

- Max 200 m³ slamvatten per dygn inklusive flockningsmedel (polyaluminiumklorid)
- Surt eller basiskt tvättvatten från ultrafilter
- Lägre slambelastning totalt vid produktion i Dalsjöfors jmf med Sjöbo

Ej betydande miljöpåverkan

- Förhållandevis rent råvatten
- Framförallt humus och andra naturligt förekommande ämnen
- Koncentration av slam förs framförallt till ARV tillsammans med flockningsmedel
- Spolvatten till recipient via fördröjningsdamm
 - Ffa COD/TOC, susp, pH, aluminium
 - Stor andel av flödet vid låg- och medelvattenföring
 - Minskar risk för mycket låga flöden
- I övrigt små miljöeffekter; ej bulleralstrande installationer, liten mängd transporter osv

Fokus i kommande MKB

Påverkan på recipient

- förväntade flöden, halter och mängder i utgående vatten inkl. förväntad retention i fördröjningsdammen
- påverkan på recipienten Jordbrosbäcken
- påverkan på miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomsten Lillån.

Påverkan på avloppsreningsverket

Väsentliga uppgifter i form av kemikalier (typ och mängder)

Fornlämningar (om de berörs av etableringen)

Pågående utredning:

- Referensprovtagning (temp, pH, färg, turbiditet, alkalinitet, konduktivitet, COD, aluminium mm)

Inkomna synpunkter

Inkomna synpunkter under samrådet

Enskilda

- Synpunkter om att ledningarna borde miljöbedömas och att en samlad provning borde ske
- Ledningsdragning riskerar stor miljöpåverkan och påverkar ett stort antal fastigheter samt medför risk för skada på befintlig el, fiber, VA och dräneringssystem. Efterfrågar påverkan på badplats och led runt Dalsjön
- Efterfrågar information om pumpning ska ske från Tolken och var pumpar ska placeras
- Synpunkter på val av Tolken som vattentäkt
- Synpunkter om kostnader för projektet
- Synpunkt om att transporterna till och från Dalsjöfors är underdimensionerade till dagens samhälle och bör åtgärdas
- Efterfrågar närmare information om lokalisering av byggnad, damm, vägar, planteringar mm, var ledningar kommer att grävas till och från verket, bygglovsritningar, risk för lukt vid fördröjningsdamm, risk för buller av ventilationsaggregat samt önskemål om studiebesök på Sjöbo vattenverk

Inkomna synpunkter

Inkomna synpunkter under samrådet

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

- Önskad förbättrad tillgången till brandvatten samt att analys bör göras av risk att kontaminerat släckvatten kan påverka dricksvattnet
- Anläggningen bör utformas så att den inte påverkas av olycka vid intilliggande avfallsanläggning

Tekniska förvaltningen, Lillån-Kransåns FVO

- Störningar med förändrat flöde borde inte vara så stor här. Även halt av eventuella föroreningar borde bli låg här.
- Värdefullt rel. opåverkat mindre vattendrag med lokal öringstam med bra tätheter och många bra lekområden.
- Förslag om att följa upp påverkan på recipient genom bottenfaunaundersökningar

Inkomna synpunkter

Inkomna synpunkter under samrådet

Miljöförvaltningen

- Otydligt hur mycket av naturen som ska exploateras och hur. Svårt att komma med goda råd och synpunkter.
- Bästa plats ska väljas, svårt att jämföra med andra platser. Redovisa vilka alternativa lokaliseringar som har prövats inkl. ledningsdragnings till och från platsen.
- Påverkan på Jordbrosbäcken av ledningsdragnings, tex grävning, flytt mm.
- Information om omgivande naturmiljö behöver inhämtas från kommunens naturdatabas inkl lövskogsstråk längs Dalsjöfors västra sida,
- Mindre hackspett häckar i området, påverkan behöver utredas och bedömas

Frågor

- Detaljeringsnivå och sekretess

Kontaktuppgifter

Borås Energi och Miljö AB

Anders Fransson

Mobil: 0768-88 74 76

E-post: anders.fransson@borasem.se

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 1 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Mötesprotokoll

Plats: Teams-möte
Mötesprotokoll 1
Datum: 2023-01-25
Protokollförare: Klara Nylander

Deltagare

Deltagare	Initialer	Närvarande	Distribution
Anders Fransson, BEM	AF	X	X
David Klemetz, Sweco	DK	X	X
Anders Linnerborg, Setterwalls	AL	X	X
Emelie Sandberg, Setterwalls	ES	X	X
Klara Nylander, Setterwalls	KN	X	X
Charlotte von Bahr, Sweco	CB	X	X
Marika Lundmark, Sweco	ML2	X	X
Malin Ljungblad, BEM	ML	X	X
Jaan Kviloog, Nordconsult	JK	X	X
Sara Jonsson, BEM	SJ	X	X
Sofia Törnquist, Borås Stad (tillsynsavdelningen)	ST	X	X
Linn Åstrand, Länsstyrelsen (prövningsenheten)	LÅ	X	X
Matilda Chocron, Borås Stad (miljö och naturvård)	MC	X	X
Anita Harri, Länsstyrelsen	AH	X	X

SW/41168329/1

Punkt		Ansvar	Åtgärd
1	MÖTETS ÖPPNANDE		
	<i>AF hälsar alla välkomna. Samtliga deltagare presenterar sig kort.</i>		

Punkt		Ansvar	Åtgärd
2	INFORMATION OM VERKSAMHETEN		
	<p><i>CB inleder med genomgång av dagens agenda.</i></p> <p><i>AF går igenom bakgrunden till prövningen.</i> Mötet rör BEM:s frivilliga tillståndsprövning av vattenverket. Projektet, där vattenverket är en del av ett större projekt som BEM arbetar med just nu, syftar till att säkra Borås dricksvattenförsörjning. Kapaciteten i stadens dricksvattenproduktion behöver förstärkas över tid framåt. Det befintliga vattenverket – Sjöbo vattenverk – har inte tillräcklig med kapacitet för framtida behov. Utöver detta behöver även den mikrobiologiska barriärverkan i detta öka.</p> <p>BEM behöver även skapa redundans i dricksvattenförsörjningen. Sjöbo vattenverk vid Öresjö är från 1932 och behöver renoveras. För att kunna genomföra renoveringen behöver det finnas ytterligare ett vattenverk.</p> <p>En begränsad kapacitet och redundans skulle vidare kunna hämma stadens utveckling med nya invånare och nya företag/verksamheter. Staden växer för varje år. Dricksvatten är en samhällsviktig verksamhet och vi måste därför säkra denna infrastruktur.</p> <p>BEM har i flera år arbetat med att titta på var man kan ta vatten ifrån och var vattenverket kan placeras. Denna prövning rör endast vattenverket.</p> <p>Under flera år har BEM således undersökt var man kan placera vattenverket.</p> <p><i>AF visar bild på marknivåer där nivåskillnader från Tolken in till Borås framgår.</i></p> <p>BEM kommer ta vatten från Tolken och pumpa upp vatten från Sundholmen till en högpunkt mot Äspered för att sedan leda in vatten mot Borås centralort. De delar av Tolken som berörs ligger i Borås Stad.</p> <p>Tryckmässigt och infrastrukturmässigt finns det två lämpliga placeringar av vattenverket. Dels inom Äspered, dels inom Dalsjöfors (dock inte i själva samhället mellan Dalsjöfors och Gånghester). Inom dessa områden har man undersökt både privat och kommunala fastigheter. Den lämpligaste placeringen anser man är den valda platsen i Dalsjöfors. Här finns redan befintlig infrastruktur. BEM kan försörja Dalsjöfors med omnejd. Den valda platsen är även en detaljplanelagd fastighet</p>		

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>som Borås Stad äger. Det innebär också att, om man tittar på de båda gynnsamma lägena, BEM inte behöver pumpa vatten vidare från vattenverket in till Borås centralort.</p> <p><i>CB visar översiktskarta.</i> CB pekar ut tänkt placering av vattenverk, Tolken, Borås centralort, Åspered och Öresjö på kartan. CB pekar även ut tänkt recipient.</p> <p><i>ES går igenom de juridiska förutsättningarna och syftet med prövningen.</i> Vår bedömning är att vattenverket i sig inte kräver tillstånd enligt 9 kapitlet miljöbalken. Detta eftersom det inte finns någon tillståndsplikt i miljöprövningsförordningen eller i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Tillstånd krävs för vattenverksamhet, utsläpp från vattenverk omfattas dock inte av definitionen av vattenverksamhet i 11 kapitlet 3 § miljöbalken. Det krävs därmed ingen prövning enligt 11 kapitlet miljöbalken. Bedömningen är att verksamheten kan bedrivas utifrån en anmälan då det inte finns tillståndsplikt. Bolaget avser oavsett att söka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken. Man vill ha det skydd man kan få genom tillstånd och den rättskraft som man därmed erhåller. Detta då det är en stor investering och det rör sig om en viktig verksamhet för staden.</p> <p>AH: Vi trodde ni tänkt ha en 11 kapitlet miljöbalken prövning i domstol? Är detta inte aktuellt? ES: Nej, vattenverket hanteras separat i denna prövning enligt 9 kapitlet. AH: Uttaget från Tolken då? ES: Det är en vattenverksamhet och den omfattas av tillståndsprövning enligt 11 kapitlet. AH: Har ni tänkt på att ha det som en samlad prövning? ES: Vi har valt att dela upp projektet så att det sker en prövning enligt 9 kapitlet för vattenverket och enligt 11 kapitlet för vattenuttaget. A: Hur långt har ni kommit med tillståndsprövningen enligt 11 kapitlet? ES: Vi är i kompletteringsskedet.</p> <p><i>ES går igenom övriga prövningar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansökan om tillstånd till bortledning av ytvatten från Tolken. • Vattenskyddsområde med skyddsföreskrifter som lämnas in till länsstyrelsen • Prövning om ledningsrätt för överföringsledningar från Tolken. Sker genom en lantmäteriförrättning. 		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 4 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>MC: Blir det en del småprovningar utöver detta? Vattenverksamhet, artskydd, biotopskyddsdispens osv.</p> <p>ES: Allt kommer prövas enligt den lagstiftning som krävs i respektive provning.</p> <p>AH: Vad menar du med respektive provning?</p> <p>ES: T.ex. strandskydd vid Tolken prövas i tillståndsprövningen, om strandskydd berörs av överföringsledningen kommer detta prövas inom ramen för provning om ledningsrätt.</p> <p>AH: Ledningsdragningen blir en följdverksamhet till vattenverket och detta behöver därför ingå i 9 kapitel provningen. Detta behöver redovisas i denna provning.</p> <p>AL: När man gör en ledningsförrättning har lantmätaren att göra bedömningar vilka andra rättigheter som berörs och krävs för att dra fram ledningen. Blir det fråga om strandskydd/biotopskydd m.m. kan lantmätaren förelägga sökanden om detta. För det fall det föreligger osäkerheter kan lantmätaren samråda med berörd myndighet. Vad gäller vattenverket, är ledningen en följdverksamhet i de delar som är i direkt närhet till vattenverket. I övrigt vad gäller överföringsledning i långa sträckor ska dessa inte bedömas som följdverksamhet – och ska inte tillåtlighetsprövas i 9 kapitelprovningen.</p> <p>AH: Jag håller inte med om detta.</p> <p>AL: Som exempel kan anges att när vi hade provning för Sobacken med de fyra anläggningarna prövades inte ledningar för fjärrvärme eller färskvatten i målet. Vi hade en beskrivning om var ledningarna skulle gå ut från verksamheten. Det är så det går till. I en ledningsförrättning kan man detaljreglera frågor på ett annat sätt än i en tillståndsprövning som den ifrågasvarande, det är fråga om lex specialis.</p> <p>MC: Hur får lantmäteriet reda på att det t.ex. finns orkidéer vid sträckningarna?</p> <p>AL: Sökanden måste naturligtvis redogöra för förutsättningarna. Ledningsrättslagen hänvisar i valda delar till miljöbalken. Blir en del av provningen i ledningsförrättningen. I tveksamma fall har lantmätaren rätt att samråda med berörd myndighet.</p> <p>MC: I ert projekt kommer ni inte se vilka dispenser ni behöver söka utan kommer invänta lantmäteriet?</p> <p>AL: Nej, som sökande måste man beskriva förutsättningarna och konsekvenserna för ledningsdragningarna.</p> <p>AH: Jag tar en parallell med avloppsreningsverk – då tar vi alltid med ledningsnätet i provningen. Är det samma verksamhetsutövare kan vi föreskriva villkor för ledningsnätet. Är det nya ledningar måste vi veta var dessa ska gå för att göra bedömning om bl.a. artskyddsdispens m.m. Känns konstigt om vi ska göra på annat sätt här.</p> <p>AL: Man gör inte alltid så på avloppsreningsverken heller, hade denna fråga uppe för Sobacken. Domstolen tog ställning till att</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 5 (15)		
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad		
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande				
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25	

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>detta inte var en del av provningen, man behövde beskriva effekter av bräddning m.m. men man tog inte tillståndsmässigt hänsyn till ledningsnätet, utan prövade detta för sig.</p> <p>AH: Jag håller inte med om din ståndpunkt, hur ska man gå vidare då?</p> <p>ML2: Anita, jag förstår ditt resonemang angående avloppsreningsverk. Men att ha ledningsdragningen separat, det är så man brukar göra, t.ex. gjorde man så vid annan större provning i Göteborg. Där har vi gjort ett 12:6 samråd för ledningar istället och då kommer frågor om artskydd fram istället.</p> <p>AH: Vi får nästan gå tillbaka till vår jurist och höra vad som gäller.</p> <p>ML2: Ta gärna upp andra exempel då om de pågående provningar som finns. Det är vanligt att man har ledningsbitarna separat, t.ex. för vindkraft.</p> <p>MC: Gällande 12:6 samråd, när stora företag gör ledningsansökningar brukar dessa inte redovisa särskilt noga vad man hittar längs vägen. Länsstyrelsen vet då inte om det finns orkidéer eller annat. Min erfarenhet är att de som drar ledningar inte redovisar biotopskydd m.m. som hittats längs med ledningen och att länsstyrelsen då behöver föreskriva generella försiktighetsåtgärder. Bra om ni har 12:6 samråd eller i ledningsrättsärendet beskriver påverkan m.m. Vattenverksamhet kommer komma in i ledningsrätten. Om det ska ingå i den här provningen eller inte lämnar vi till länsstyrelsen.</p> <p>AH: Vi får återkomma efter mötet. Känner mig ganska överraskad över att ledningarna inte ingår. Vi har hittills, för reningsverk, alltid sett det som att om vi ger tillstånd till reningsverk ger vi även tillstånd till ledningar. Vi tar detta en vända med våra jurister och kollar även upp exemplet med batterifabriken.</p> <p><i>ES går igenom preliminär tidplan för provningen.</i></p> <p>Vi är nu under samrådsprocessen som pågått/pågår under vintern och våren. Under våren avser vi att ta fram alla handlingar för att kunna lämna in tillståndsansökan under juni. Därefter sker provningen i miljöprovningsdelegationen. Kommande år kommer eventuella provningar i högre instans ske.</p> <p>AH: Ni har satt ett halvår för handläggning hos miljöprovningsdelegationen, detta är vad vi normalt ska klara från att ansökan lämnas in. Bli det kompletteringar kan det dock dra ut på tiden. Från komplett ansökan kan ni räkna med cirka sex månader innan beslut.</p> <p>ES: Tidplanen är ungefärlig.</p> <p><i>CB beskriver verksamheten</i></p>		

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>Vi ansöker om tillstånd till behandling av upp till 11,7 miljoner m³ råvatten per år (32 000 x 365). Det är tänkt att Dalsjöfors vattenverk ska drivas parallellt med Sjöbo vattenverk och att cirka 50 % av behovet ska behandlas i vardera vattenverk. Sjöbo vattenverk kommer dock behöva renoveras, under denna tid kommer all produktion behöva ske i nya vattenverket.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Normaldrift ca 16 000 m³ råvatten/dygn. • Maxdrift 32 000 m³ råvatten per dygn i medeltal per månad, dock som mest 40 000 m³ under ett dygn. <p>Siffrorna ovan utgår ifrån yrkandena i tillståndsansökan för vattenuttag från Tolken.</p> <p><i>CB visar bild på förslag till process.</i> Detta är endast ett förslag men det kommer vara en totalentreprenad, förslaget kan därmed ändras när entreprenören kommit med förslag.</p> <p>Inkommande råvatten filtreras först genom ett biofilter där spolvatten från filtren leds bort till fördröjningsdamm och vidare till recipient.</p> <p>Efter biofilter leds vatten vidare till lamellsedimentering. Slamvattnet leds till Sobackens avloppsreningsverk. Därefter kommer kolfilter. I detta steg väntas främst humusämnen till spolvattnet men det kan även finnas rester kvar från flockningsmedlet i reningssteg två,,</p> <p>Till slut leds vattnet till ultrafilter som spolvas rent med spolvatten som går via fördröjningsdamm till recipient. Vi har även två särskilda typer av tvättvatten som innehåller syra och bas. CEB-vatten kommer att köras en gång per dag. Rengöring med CIP-vatten kommer att ske en gång per år,. Det kommer behöva finnas en kontroll för att se om det behöver PH-justeras innan det släpps till avloppsreningsverket.</p> <p>Det pågår en diskussion om det verkligen finns behov av det första reningssteget (biofilter) då det har att göra med råvattenkvalitet och att vi planerar en förändring av intagspunkt vilket gör att vi kommer undvika risken för manganhaltigt vatten som tas in. Troligen så kommer det inte finnas behov av biofiltersteget. Vi kommer beskriva detta närmare i teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.</p> <p>JK: Vi har föreslagit reningskrav på spolvatten, kan finnas behov av separat reningsanläggning för att klara detta. AH: När kommer ni senast bestämma er om processen? Innan eller efter ni fått tillstånd?</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 7 (15)		
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad		
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande				
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25	

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>AF: Vi kommer ta beslut inom cirka två månader gällande biofiltrets vara eller inte vara. Vad gäller processen med alla delar, detta kommer inte vara säkert förrän efter att entreprenören projekterat.</p> <p>AH: Så efter tillstånd, men att entreprenören får se till att tillståndet följs?</p> <p>AF: Ja.</p> <p><i>CB går igenom sammanfattning av preliminär kemikaliehantering</i></p> <p>Vad gäller mottagandet av restkemikalier kommer de flesta gå till avloppsreningsverk. Gällande restflockar, kan dessa komma till fördröjningsdamm och recipient. Men detta kan variera beroende på lösning.</p> <p><i>CB går igenom övriga miljöfrågor</i></p> <p>Energiförbrukning uppskattas till ca 3-3.5 GWh/år. Troligen uppvärmning genom fjärrvärme. Lösning för reservkraft bestäms av BEM under början av 2023. Detta kommer beskrivas tydligare i teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning.</p> <p>Avfall som kan uppstå hanteras som avfall och farligt avfall. Hushållsavfall planeras tas hand om genom källsortering.</p> <p>Vad gäller trafik och transportrörelser kommer detta kunna komma både norr- och söderifrån längs Boråsvägen. Ett fåtal transporter förväntas i veckan, dvs. färre än en transportrörelse per dag.</p> <p>AH: Jag har en fråga gällande infartsvägen, ska ni dra en ny eller gå via bostadsområdet?</p> <p>AF: Vi kommer gå in via Ställvägen, den ordinarie vägen som redan finns.</p> <p>AH: Det är bra om ni har med någon bedömning kring detta, vägens kvalitet m.m. i miljökonsekvensbeskrivningen.</p> <p><i>CB kommenterar bullerpåverkan</i></p> <p>Vad gäller buller kan ventilationsaggregat eventuellt kunna bullra, vi bedömer inte att detta kommer ha någon påverkan på omgivningen.</p> <p>MC: Vad vi förstår har ni gjort en naturvärdesinventering i området. Det finns ju mindre hackspett i området. Arten har behov av stora områden och lever i lövsjögården som delvis går in i området för detaljplanen. Det finns även större vattensalamander i Dalsjöfors. Jag har inte koll på var exakt den har</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 8 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>sina områden. Men dessa arter behöver ni ha koll på. I beskrivningen sägs även att det inte finns skyddsvärda träd i området men samtidigt att det finns grova hålträd i områden. Detta säger emot sig själv. Hur kan man ta hänsyn till de finare delarna när man planerar byggnationen?</p> <p>JK: De träd som är utpekade specifikt i naturvärdesinventeringen ligger precis norr om det tänkta utbyggnadsområdet. Det ser inte ut som vi kommer behöva göra några ingrepp i det området.</p> <p>MC: Ni skickar med naturvärdesinventeringen i samband med ansökan eller? Det är bra att skicka med hela naturvärdesinventeringen för att se vilken avgränsning ni gjort och vilka nivåer och tillägg ni gjort.</p> <p>AF: Hela ledningen har vi gjort en naturvärdesinventering för, men denna är sekretessbelagd. Vi har därför brutit ut de delar som rör vattenverket. Vi skulle ha lämnat ut den men då vissa delar är sekretess har vi inte gjort det. Vi vet att Borås Stad behövt skriva på sekretessavtal för att ta del av denna.</p> <p><i>CB går igenom naturmiljön</i></p> <p>Det har gjorts en naturvärdesinventering av EnviroPlanning i september-oktober 2022. De har bl.a. tittat på området för vattenverket och även neråt i Söckemossen och längs Jordbrosbäcken. Utgår man från naturvärdesinventeringen har de klassat området för vattenverket som naturvärdesobjekt klass 3, d.v.s. påtagligt naturvärde. Det är blandlövsskog, produktionspräglad björk- och granskog med en del grövre t.ex. ek, lönn och asp. Ett rikkärr är också identifierat längs med Söckemossens kant (vilken dock inte är identifierad i NVIn). Det växer jungfrumarianycklar, orkidé, här. I naturvärdesinventeringen är Söckemossen beskriven som ett objekt. Det verkar vara kraftigt degenererat och igenväxt i stora delar.</p> <p>MC: Är inventering gjord på detaljerad eller medelnivå och med vilka tillägg?</p> <p>CB: Jag får återkomma med de uppgifterna.</p> <p>Söckemossen är beskriven som naturvärdesklass 3 med öppen torvmosse, igenväxta diken m.m.</p> <p>Det finns också en sumpskog i området, längs med Jordbrosbäcken.</p> <p>Det finns en tidigare banvall norr om området, som nu är en cykelväg. Man har inventerat delar av denna sträcka. Det finns en ravin där Jordbrosbäcken går som har fått klass 2 – högt naturvärde, och som kan komma att påverkas främst av ledningsdragningen.</p>		

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>AH: Kan du visa på kartan ungefär var ledningarna kommer att gå?</p> <p><i>AF visar på kartan var ledningen planeras.</i></p> <p>Området där vattenverket ska förläggas är detaljplanelagt för småskalig industri. Utifrån det ska vi ha en råvattenledning som kommer att komma via banvallen och sedan gå upp mot vattenverket förbi Ställvägen, dock osäkert exakt var. När vattnet har renats kommer vi med ledningarna gå samma väg längs Ställvägen och sedan västerut till banvallen och följa denna till Gånghester och sedan in till Borås.</p> <p>AH: Ni kommer alltså undvika sumpskogen och Söckemossen, men troligtvis passera några vattendrag?</p> <p>AF: Det är målbilden just nu. Vi håller på att diskutera detta närmare för att förlägga ledningarna på bästa möjliga ställe. Utgångspunkten är dock banvallen.</p> <p>ML: Jag återkommer angående Matildas tidigare frågor om naturvärdesinventeringen. Den är utförd enligt svensk standard SS 199000:2014. De tillägg som gjorts är generella biotopskydd, värdeelement och detaljerad redovisning av artförekomst, rödlistade och skyddade arter.</p> <p>MC: Vilken detaljnivå gjordes den på?</p> <p>ML: Det står inte.</p> <p>MC: Det är bra om ni kollar upp det och har koll på det själva.</p> <p>AH: Gällande ledningarna i banvallen, vad vet ni om markföroreningar?</p> <p>AF: Vi har gjort undersökningar och kommer fortsätta undersöka.</p> <p>MC: Angående detaljplanen, den är från 1978, det kan ha skett lagändringar sedan denna antogs, bra att ha koll på detta. Alla detaljer kanske inte är prövade.</p> <p><i>CB går igenom beskrivning av recipienten Jordbrosbäcken</i></p> <p>BEM har gjort en flödesberäkning och beräknat tillkommande flöde, d.v.s. vad vi max kan tillföra från verksamheten för att se hur det påverkar flödes och nivån i bäcken. Stjärnan på kartan visar var beräkningen är gjord. CB visar var Jordbrosbäcken rinner. Vi är ganska högt upp i systemet. Medelvattenföring på 56 l/s. Medellågvattnen på 2,9 l/s.</p> <p>Det finns öring och öringreproduktion i vattensystem. Vi har sett elfisken upp till Gånghester. Vi har fått samrådsyttrande</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 10 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>från Lillån-Kransåns fiskevårdsområde som sträcker sig från cirka 5 km nedströms verksamhetsområdet. De anger att det är ett värdefullt och opåverkat mindre vattendrag, med öring och många bra lekområden. Detta inkluderar Kransån där det finns många fina lekområden.</p> <p><i>CB går igenom miljö kvalitetsnormer för vatten</i> Jordbrosbäcken är ingen vattenförekomst. Lillån är en vattenförekomst, ca 3 km nedströms verksamhetsområdet. Den har måttlig ekologisk status, utslagsgivande för bedömningen är kvalitetsfaktorn för fisk, måttlig på grund av vandringshinder. Näringsämnen har klassats som måttlig till följd av påverkanskällor. Bedömningen är gjord utifrån påverkansanalys och inte data så det är ganska osäkert. Normen är att det ska vara god status senast 2039. Kemisk status uppnår ej god.</p> <p><i>CB går igenom kulturmiljö</i> Två fossila åkermarker i området kan beröras. Dessa har besökts under 2020 och har avgränsats. Röjningsrösen har identifierats. Man har inte sett spår efter bebyggelse lämningar. Det sker ett pågående arbete med ansökan om ingrepp i forn lämning. Vi jobbar efter att själva verksbyggnaden inte kommer hamna inom forn lämning, men det kan hända att planteringar eller fällande av träd kan behöva ske i området. I så fall kommer ansökan att beröra detta. Även ledningsdragning kan påverka vilket då kommer att omfattas av ansökan.</p> <p><i>CB går igenom preliminär påverkansbedömning</i> CB visar tabell över flöde och vattennivåer. Vid normalproduktion står verksamheten för ca 85 % av medellågvattenföringen och för ca 23 % vid medelvattenföringen. Spolvattnet kommer gå till fördröjningsdammen för skapa ett dygnsutjämnat flöde. Vi jobbar med hur vi ska släppa vattnet från dammen. Tanken är att släppa detta i mosse för att få till ytterligare fördröjning på vattnet.</p> <p>AH: Bra om ni tar med lägsta lågvattenflödet, det kommer i princip bara vara ert vatten i bäcken då. Hur säkra är flödena i Jordbrosbäcken, är det mätdata eller uppskattade flöden? DK: Sweco har gjort beräkningar och då tittat på nederbördsdata från SMHI och avrinning via S-HYPE, korrelerat dessa beräkningar för delområdet som vi tittat på och jämfört våra beräkningar och då fått god överenskommelse. Beräknad avrinning har använts i programvaran HEC-RAS för att beräkna flöde och vattenstånd i recipienten. AH: Bra förklaring, lägg gärna in detta i miljökonsekvensbeskrivningen.</p>		

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p><i>CB går igenom föroreningsbelastning från verksamheten. Det är framför allt mikroorganismer som kommer från filterrening och mindre mängder polyaluminiumklorid från restflockar. Vi jobbar på förslag till kontroll men har som förslag kontroll av pH, aluminium m.m.</i></p> <p><i>CB går igenom den preliminära påverkansbedömningen av avloppsreningsverket. Normalt kommer vi inte ha 200 m³ slamvatten per dygn utan hälften (100 m³). Totalt per år vid full produktion ca 410 ton per år. Surt eller basiskt tvättvatten från ultrafilter, kommer ske kontroll och justering. Bra att få avloppsreningsverkets halter, d.v.s. vilket vatten ni vill ta emot, så vi har detta att förhålla oss till innan vi släpper ut vatten på nätet.</i></p> <p>AH: P-95 anger värden på pH för att ledningsnätet inte ska ta skada. En annan fundering, om det är bräddpunkten nedströms där det skulle kunna bli surt eller basiskt vatten. Finns det sådana? Vad skulle det då bli för konsekvenser? Vad finns det för kapacitet i nätet? Detta vill vi att ni beskriver i miljökonsekvensbeskrivningen.</p> <p>AF: Vi kommer att göra om spillvattennätet in mot stan och belastningen kommer därmed generellt inte att öka. Vi kan förklara detta närmare.</p> <p><i>CB berättar om slambelastningen. Normalt sker produktionen i Sjöbo vattenverk med vatten från Öresjö där vi har ett högre färgtal som kräver större mängd flockningsmedel. Det gör att det blir en högre slambelastning till vattenverket. Till följd av att vattenkvaliteten är bättre i Tolken så gör det att man kommer totalt sett få mindre slamvatten ju mer av produktionen som sker i Dalsjöfors vattenverk.</i></p> <p>AH: Det blir således en minskad mängd aluminium till So-backen? Detta kan påverka förtjockning av slammet m.m. Det blir alltså inga ökade problem?</p> <p>AF: Jag bedömer att det inte blir ökade problem, det kommer bli mindre aluminiumhydroxid som går till avloppsreningsverket. Det är bara en fördel anser vi.</p> <p>MC: Det vore önskvärt med en avgränsningslinje för naturvärdesinventeringen också. Men förstår om ni inte vill/kan visa hela ledningssträckningen i det här ärendet om inte alla som läser det har sekretessavtal.</p> <p>CB: Du menar vilka områden som inte är identifierade?</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 12 (15)		
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad		
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande				
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25	

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>MC: När man beställer en naturvärdesinventering gör man en linje på en karta och visar inom vilket område man ska inventera. Jag förstår att ni inte vill visa delarna utanför vattenverket, men det är önskvärt att ta med vilken yta runt vattenverket som ni beställt inventering för och ta med objekten inom detta område i miljökonsekvensbeskrivningen.</p> <p>ML: Det kan vi lösa.</p> <p><i>CB redovisar för bolagets bedömning att verksamheten inte innebär betydande miljöpåverkan</i></p> <p>Prövningen är en frivillig tillståndsprövning, en verksamhet som inte kräver tillstånd enligt miljöbalken. Vi har ett förhållandevis rent råvatten från en källsjö. Det är framför allt humus och andra naturligt förekommande ämnen som renas från råvattnet. Koncentration av slam förs framför allt till avloppsreningsverk tillsammans med flockningsmedel. Vi har spolvatten som går till recipient via fördröjningsdamm. Där förväntar vi oss att inga höga halter kommer att nå recipienten, kontroll kommer dock ske. En stor andel av flödet vid låg- och medelvattenföring står vi för, vilket kan ha en positiv effekt för fisk då uttorkning undviks. I övrigt har vi små miljöeffekter, ej bulleralstrande installationer, liten mängd transporter m.m.</p> <p>AH: Ni säger att ni ska släppa ut upp till 50 mg sups/l – är det inte högt om allt vatten i bäcken kommer från er? Riktvärde är på 25 för musselvatten. Hur har ni resonerat?</p> <p>ML2: Inte mer än att 50 mg/l är vanligt från avfallsanläggningar m.m. då det inte finns särskilt känslig recipient.</p> <p>AH: Jag tycker ni kan ta med detta i miljökonsekvensbeskrivningen, även vad krävs för att klara 25 mg/l.</p> <p>DK: Söckemossen finns i närheten och förslag för utsläppspunkt i denna. Det brukar vara en fördel att släppa till våtmark då det sker en stor fastläggning. Ett motiv till att ligga kvar på 50 mg/l är att susp. kan ligga kvar. Utsläppspunkten är under diskussion och vi skulle gärna vilja ha länsstyrelsens synpunkter om denna.</p> <p>AH: Den diskussionen uppfattade vi inte i samrådsunderlagen. Men vi tar med den och ställer frågan till vattenavdelningen.</p> <p>ML2: Vi tänker att vi behöver ha en provtagningspunkt där sökanden har rådighet över marken. Sedan kan man föra en diskussion om vilken ytterligare reningseffekt våtmarken har men den är svår att kontrollera..</p> <p>AH: Vad är det för susphalter och pH i Jordborsbäcken idag?</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 13 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>DK: Det pågår en referensprovtagning. Den är startad och vi har löpande kontroller under våren. Det har endast skett en provtagning hittills. AH: Det är såklart relevant att jämföra med.</p> <p>AH: Jag vet inte hur mycket aluminium som kommer att släppas ut och om pH i Jordbrosbäcken, men aluminium, lågt pH och öring är en dålig kombination. Denna fråga bör tas med i miljökonsekvensbeskrivningen.</p> <p><i>CB går igenom fokus i kommande miljökonsekvensbeskrivning</i> Bl.a. kommer påverkan på recipient, miljö kvalitetsnormer för Lillån, avloppsreningsverket, kemikalier, fornlämningar m.m. att beskrivas.</p> <p>Det pågår nu referensprovtagning i Jordbrosbäcken. Provtagning vid minst tre tillfällen kommer att ske.</p> <p>AH: I samrådsunderlaget hade ni även med risker som fokusfråga. Det tycker vi är bra med hänsyn till kemikaliehantering och eventuell sluttning mot Söckemossen och att ni kan fånga upp spill och släckvatten om det uppstår. Även skyfall/översvämning behöver ni visa att ni klarar då ni är en samhällsviktig verksamhet. Ni bör även ta med påverkan på närboende.</p> <p>MC: Jag skickade in en fråga i slutet av er samrådsperiod. Fick inte svar. Jag undrar bara om ni fått detta, vi har inte fått bekräftelse. AF: Vi har tagit emot detta men brukar inte skicka bekräftelse.</p>		
3	INKOMNA SYNPUNKTER		
	<p><i>CB går igenom inkomna synpunkter i samrådet hittills.</i></p> <p>BEM tänker inte bemöta synpunkterna här idag men vill visa vad som kommit in.</p> <p>MC: Jag har varit med i en intern bedömning av alternativ för vattenverket som BEM skickat över, nuvarande alternativ var dock inte med i denna. Det vore intressant att se varför det inte blev något av de andra alternativen. Placeringen av byggnaden påverkar ju ledningarnas förläggning och påverkar den totala miljöpåverkan. Jag tycker det hänger ihop. Beskriv i miljökonsekvensbeskrivningen varför man inte har en samprövning av ledningarna och vattenverket. Jag hade sett det som en positiv sak om man samprövat vattenverk och ledningar.</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 14 (15)		
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad		
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande				
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25	

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>CB: Miljöförvaltningen hade också en synpunkt om att ta del av information från naturdatabasen och lövsskogstråket vid Dalsjöfors västra sida.</p> <p>MC: I kommunens kartsystem finns bra kartor (INTRAMAP). BEM har tillgång till detta. Vi kan även ha lokalkunskap som inte är publicerad. Det är bra om ni efterfrågar detta.</p> <p>CB: Vill du lägga till något med Matilda?</p> <p>MC: Jag förstår att ni har liten andel vid högflöden och mycket vid lågflöden. Vid höga flöden kan det bli översvämningar. Frågan om klimatanpassningar behöver belysas i miljökonsekvensbeskrivning. Förstår det som att det är kritiskt där Lillån rinner ut i Viskan. Detta även om ni står för liten andel av vattnet vid högflöden.</p>		
4	FRÅGOR		
	<p>BEM lyfter frågan kring vilken detaljeringsnivå och sekretess man ska ha för ansökan och dess olika delar. BEM vill ha synpunkter från länsstyrelsen rörande detta.</p> <p>AH: Ansökningshandlingar är som utgångspunkt offentliga handlingar. Ni kan begära sekretess men ni kan inte vara säkra på att vi bedömer att det ska vara sekretess. Undvik i den mån det går att skicka in sekretessbelagda handlingar men samtidigt behöver ni skicka in det som krävs i prövningen. Vi måste göra en prövning varje gång oavsett. Angående ledningsnätet behöver vi komma tillbaka till er om detta. Angående beskrivning av processen behöver vi veta vilken teknik ni vill ha och vilken miljöpåverkan den ger. Detta kan vara på övergripande nivå. Vi är inte intresserade av detaljer utan vi vill kunna bedöma miljöpåverkan.</p> <p>AF: Det är viktigt för oss att inte i detalj ange var olika delar i vattenverket ska vara inom verket.</p> <p>AH: Vad gäller kemikaliehantering behöver vi veta att ni kan fånga upp spill/läckage. Vi ska fundera extra kring detaljeringsnivå och skriver om detta i vårt beslut.</p> <p>AH: Vattenavdelningen på länsstyrelsen har önskemål om förnyat elfiske i Jordbrosbäcken. Det senaste skedde för 20 år sedan. Vad gäller miljö kvalitetsnormer i Lillån och Viskan måste ni visa att det inte blir sänkt status.</p>		

	Filnamn: PWAA0000-PL-MDMI-001		Sida: 15 (15)	
	Dokumenttyp: MDMI		Dokumentbeskrivning: Minnesanteckningar från möte med Länsstyrelsen i Västra Götaland och Borås Stad	
Mötestyp: Projektmöte	Status: Gällande			
Författare: Klara Nylander, Setterwalls	Verksamhet: PW	Anläggning: AA	Block: 0000	Datum: 2023-01-25

Punkt		Ansvar	Åtgärd
	<p>AH: Gällande fördröjningsdammen funderade vi över vilka flöden den kommer klara. Kommer den även belastas med regn eller bara ert vatten?</p> <p>MC: Vi vill även veta om dammen ska se naturlig ut. Det finns även groddjur i området, kommer dessa kunna ta sig i och ur dammen m.m.?</p> <p>AH: Vi har 60 dagar på oss att besluta om betydande miljöpåverkan från att samrådsredogörelsen inkommit så ni vet. Vi återkommer med svar angående ledningarna.</p> <p>ML2: Vi har inte pratat så mycket om buller o.s.v. och vi avser inte att ta upp mer om detta än vad vi angett i samrådsunderlaget.</p> <p>AH: Det känns osannolikt att buller skulle bli ett problem. Energi är en viktig fråga, ta gärna upp detta och beskriv hur ni jobbar med energieffektivisering.</p> <p>MC: Vi har även önskemål om att ni tittar på artskyddsfrågorna i miljökonsekvensbeskrivningen.</p> <p><i>Mötet avslutas.</i></p>		

von Bahr, Charlotte

Ämne: Förslag på anteckningar från samrådsmöte

Från: Matilda Chocron <matilda.chocron@boras.se>
Skickat: den 1 mars 2023 09:52
Till: von Bahr, Charlotte <charlotte.vonbahr@sweco.se>
Ämne: SV: Förslag på anteckningar från samrådsmöte

Jag har inte läst varje ord exakt nu, men det viktiga jag vill att ni får med från Borås synpunkter är att det krävs noggranna inventeringar och beskrivningar av ledningarnas påverkan på naturmiljön. Redovisa arter, biotopskydd samt natur med höga naturvärden tydligt och meddela hur ni tänkt hantera det.

Ni behöver troligen ha med resonemang kring mindre hackspett i och med att ni ska avverka lövskog i Dalsjöfors för vattenverket. Detaljplanen är från 70-talet och eftersom den är så gammal så är inte artskyddsfrågan utredd där. Det pågår flera detaljplaner i samma lövskogsstråk i Dalsjöfors och den totala påverkan på området utifrån hackspetten behöver bedömas.

Kunskapskravet och bevisbördan ligger på er. Myndigheterna har inte all lokalkunskap utan den måste ni skaffa er för att sedan redovisa för myndigheterna bästa plats och bästa metod för både vattenverk och ledning.

Mvh Matilda

Från: von Bahr, Charlotte
Skickat: den 20 februari 2023 15:00
Till: Åstrand Stenström Linn <linn.astrand.stenstrom@lansstyrelsen.se>; Harri Anita <anita.harri@lansstyrelsen.se>; Sofia Törnqvist <sofia.tornqvist@boras.se>; Matilda Chocron <matilda.chocron@boras.se>; Sara Jonsson <sara.jonsson@borasem.se>
Ämne: Förslag på anteckningar från samrådsmöte

Hej,

Här kommer förslag på anteckningar från samrådsmötet den 25 januari angående nytt vattenverk i Dalsjöfors. Vi tar gärna emot era eventuella synpunkter på dessa senast den 27 februari.

Med vänlig hälsning!

Charlotte von Bahr
Miljökonsult

Sweco Sverige AB | Göteborg
Mobil +46 768924936
charlotte.vonbahr@sweco.se
www.sweco.se

Facebook | LinkedIn | Instagram | Twitter
RegNo: 556767-9849 | Styrelsens säte: Stockholm

För mer information om hur Sweco behandlar dina personuppgifter, vänligen läs här.

PROMEMORIA

Till Länsstyrelsen Västra Götaland

Från Setterwalls advokatbyrå på uppdrag av Borås Energi och Miljö AB ("Bolaget")

Datum 25 januari 2023

Saken Ledningsrättsförrättning i förhållande till prövning enligt 9 och 11 kap. miljöbalken

1. Frågeställning

- 1.1 Det har i samband med samrådsprocessen för det frivilliga tillståndet för vattenverk i Dalsjöfors framkommit frågor och synpunkter avseende uppdelningen av projektet vattenverk, vattenuttag samt ledningsdragnings.
- 1.2 Bolaget har, med anledning av länsstyrelsen ifrågasättande och jämfört med Bolaget motsatta uppfattningen, tagit fram föreliggande promemoria med Bolagets syn på uppdelningen av de olika prövningarna.
- 1.3 Det ska anmärkas att det i detta fall varit fråga om prövningen av överföringsledningar för råvatten och dricksvatten och inte avloppsledningsnät.

2. Bolagets utgångspunkt

Bolaget har delat upp prövningen i följande delar.

- Prövning av bortledande av vatten från sjön Tolken och anläggningar för bortledandet. Prövning sker i mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt.
- Prövning avseende vattenskyddsföreskrifter och vattenskyddsområde för Tolken. Prövning sker hos länsstyrelsen efter ansökan av BEM.
- Prövning avseende vattenverk vid Dalsjöfors. Prövning sker hos miljöprövningsdelegationen (MPD) vid Länsstyrelsen Västra Götaland.

- Prövning av överföringsledning från Tolken till vattenverket och vidare in till staden. Prövningen sker genom lantmäteriförrättning enligt Ledningsrättslagen hos Lantmäteriet.

3. Ledningsrätt

3.1 En ledningsrätt prövas enligt Ledningsrättslagen (1973:1144).

3.2 2 § 3. Punkten anger att

Lagen gäller för ledningar av följande slag:

3. vatten- eller avloppsledning som

a) ingår i en allmän va-anläggning,

b) förser ett samhälle med vatten eller därifrån bortför avloppsvatten eller annan orenlighet,

c) gagnar en näringsverksamhet eller kommunikationsanläggning av betydelse för riket eller en viss ort, eller

d) medför endast ringa intrång i jämförelse med nyttan och inte tillgodoser endast en enstaka fastighets husbehov, och

3.3 I prövningen enligt ledningsrättslagen ingår prövning av den miljöpåverkan som ledningen ger upphov till. De aspekter som är relevanta i miljöprövningen enligt miljöbalken ingår även i en ledningsrättsförrättning. Detta innebär att frågor såsom artskydd, biotopskydd, strandskydd osv kommer att bedömas och hanteras inom ramen för ledningsrätten.

3.4 Det kan ske endera genom att förrättningslantmätaren genom kommunikation med sektorsansvarig myndighet, i detta fall oftast länsstyrelsen, utreder om det krävs dispenser eller anmälningar för sådana intressen som kan finnas i eller invid ledningssträckningen.

3.5 De ledningar som ingår i prövningen av vattenverket är endast de ledningar som berör avloppsledning, dagvatten samt backspolningsvatten från vattenverket. Överföringsledningen berörs inte i ansökan för vattenverket.

3.6 Överföringsledningen kommer således att prövas genom en ledningsrättsförrättning hos lantmäteriet. Det går inte i en miljöprövning att lösa de fastighetsrättsliga frågor som kan hanteras gör i en ledningsrätt. Inte heller kan man i en miljöprövning hantera de tekniska frågor som ska regleras såsom skyddszon för ledningen, arbetsområde, tillfälliga och bestående skador m.m. En ledningsrätt blir dessutom inskriven i fastighetsregistret, vilket inte är möjligt med sådant som skett efter en miljö- eller vattendomsprövning.

3.7 Bolaget har idag inte vetskap om var överföringsledningen kommer att gå. Detta är inget Bolaget vet förrän lantmätaren beslutat i frågan. Exempelvis finns bestämmelser rörande detaljlokalisering av ledningen, där detta kan vara beroende av fastighetsägarens intressen. Eftersom den slutliga sträckningen av ledningen

således vid ansökan om tillstånd för vattenverket är okänd, är det således inte möjligt för Bolaget att pröva överföringsledningen i tillståndsprövningen för vattenverket.

- 3.8 De avvägningar och detaljerade bedömningar samt rättigheter och skyddszoner som en prövning av överföringsledningen innebär kan inte hanteras av någon annan än Lantmäteriet. Det är således varken rimligt eller lämpligt att denna prövning sker i nu aktuell prövning. Det är således ändamålsenligt att ledningsrätten prövas enligt lagen som är tillämplig och anpassad för detta, ledningsrättslagen.

4. Tidigare prövningar avseende miljöprövning och ledningsrätt

- 4.1 Den uppfattning som länsstyrelsen framförde under samrådet överensstämmer inte med den gängse hanteringen av överföringsledningar.

- 4.2 Bolaget har vid tillståndsprövningen för kraftvärmeanläggning, biogasanläggning, avloppsreningsverk samt avfallsanläggningen på Sobacken haft uppe samma fråga för prövning. Så här skrev Bolaget i tillståndsansökan för Sobacken:

”För de överföringsledningar som måste anläggas mellan Sobacken och Borås kommer för överföring av bl.a. avloppsvatten och fjärrvärme, förrättning enligt ledningsrättslagen att ske, där såväl sträckning som villkor och skyddszoner m.m. kommer att fastställas. Det saknas möjlighet att inkludera ledningarna i denna prövning då det inte går att pröva de fastighetsrättsliga delar som är nödvändiga för ledningarnas tillkomst och sakrättsliga ställning.

Avlopps nätet liksom dricksvattennätet regleras i lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Att tillståndspröva ledningsnätet ska därför inte vara möjligt i detta mål. Däremot kan ledningarna ses som en följdverksamhet och möjlighet kan finnas att föreskriva villkor beträffande ledningsnätet i vissa avseenden.”

- 4.3 Domstolen bedömde i målet att: *driften av det ledningsnät som kommer att sammanbinda det nya avloppsreningsverket med inkopplade fastigheter utgör en följdverksamhet som till del kan bli föremål för villkorsreglering i målet. Ledningsnätet utgör emellertid inte sådan integrerad del av avloppsreningsverket att det bör bli föremål för tillståndsprövning i detta mål.*

- 4.4 Även mark- och miljödomstolen har således delat den uppfattning som Bolaget har angående frågan om överföringsledning från verksamheten.

- 4.5 I Mark- och miljööverdomstolens mål M 8649-21 har domstolen i domskälen formulerat följande, *”En myndighet eller domstol har att förhålla sig till hur parterna inför dem har formulerat sin talan. I förevarande mål är det således Gryaabs anmälan som har angett ramen för processen. Av den aktuella anmälan framgår uttryckligen att den inte omfattar nya överföringsledningar eller placering och påverkan av nya pumpstationer.”* Länsstyrelsen hade här velat inkludera överföringsledningar m.m. i prövningen men detta bedömdes vara fel.

- 4.6 I MÖD mål M 702-21 hade Karlshamns kommun ansökt om bortledning av vatten från Mörrumsån. I ansökan förklarade kommunen att överföringsledningen inte omfattades av prövningen och detta sattes inte i fråga i målet.
- 4.7 I mål F 1440-21 vid Mark- och miljödomstolen i Vänersborg hade Uddevalla och Orust kommun ansökt om ledningsrätt för överföringsledning. Ingen miljöprövning har skett av ledningen.
- 4.8 Mål M 1890-18 vid Mark- och miljödomstolen i Växjö är ett exempel på där det för en ledningsrättsförrättning ansågs föreligga krav på en föregående 12 kap 6 § samråd. Ingen tillståndsprövning skulle dock ske av ledningarna.
- 4.9 I ett mycket stort antal finns rättsavgöranden avseende bortledning av yt- och grundvatten från mark- och miljödomstolarna där överföringsledningarna inte är föremål för prövning i ansökningsmålen. Detta måste anses utgöra en fast etablerad praxis.
- 4.10 Motsvarande resonemang finns även i samtliga de vindkraftsärende som prövas i Sverige. I dessa prövningar inkluderas inte ledningar som erfordras för vindkraftverket, detta sker i stället genom ledningsrätt, ofta i ett senare skede. Denna parallell framfördes även under samrådsmötet.
- 4.11 En uppdelad prövning enligt Bolagets uppfattning innebär emellertid inte att någon del faller utanför prövningen, samtliga miljöbedömningar kommer att göras och bedömas och uppdelningen försämrar inte någon enskilds rätt eller möjlighet att ta tillvara sina intressen.
- 4.12 Praxis visar således att uppdelning av prövningarna kan ske och att BEM valt den väg i detta avseende som är bruklig. Det finns dock exempel där framför allt avloppsledningsnät ansetts vara följdverksamhet där villkor föreskrivits om att man ska undersöka ledningsnätet löpande och mäta utsläpp vid bräddpunkter etc. det är dock något helt annat än vad som här är i fråga.

5. Sammanfattningsvis

Överföringsledningarna från Tolken till vattenverket och vidare in till staden prövas genom ledningsrättsförrättning enligt lag hänförlig till detta (ledningsrättslagen). Det är inte möjligt att i en miljöprövning lösa de fastighetsrättsliga frågor som ingår i en ledningsrätt, de rättigheter som är kopplat till ledningen och ledningsbygget och inte heller reglera skyddet för ledningen. Var ledningen ska ha sin exakta sträckning är inte heller avgjort förrän lantmätaren har meddelat sitt beslut varför det som utgångspunkt inte är lämpligt och brukligt att inkludera överföringsledningarna i prövningen för vattenverket. Detta är ett vanligt sätt att hantera denna typ av verksamheter. Den påverkan som överföringsledningarna medför kommer att prövas inom ramen för detta ärende, endera genom kommunikation mellan lantmäteriet och berörda myndigheter eller genom att man samråder enligt 12 kap 6 § miljöbalken för ledningsprojektet.

von Bahr, Charlotte

Från: Åstrand Stenström Linn <linn.astrand.stenstrom@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 31 januari 2023 13:36
Till: von Bahr, Charlotte
Kopia: Anders.Linnerborg@setterwalls.se
Ämne: Angående prövningens omfattning Dalsjöfors vattenverk

Hej!

Efter diskussionen under samrådet om ledningarna skulle ingå i prövningen av vattenverket eller inte och har vi nu diskuterat frågan internt. Efter att ha läst det PM ni skickade till oss samt efter diskussion med en av våra jurister har Länsstyrelsen kommit fram till att den uppdelning ni gjort av de olika prövningsförförandena är godtagbar i detta fall. Vi accepterar därmed att överföringsledningarna inte ingår i samrådet och 9 kap.-prövningen av vattenverket-

Vi förutsätter att ni kommer att genomföra ett 12:6 samråd för ledningsdragningen samt att ni kommer hantera naturfrågor i lantmäteriförrättningen enligt ledningsrättslagen.

Med vänlig hälsning

Linn Åstrand Stenström
Miljöskyddshandläggare

Miljöprövningsenheten
Länsstyrelsen Västra Götaland
403 40 Göteborg

010-224 43 06
0761-12 69 32
linn.astrand.stenstrom@lansstyrelsen.se

Växel 010-224 40 00

vastragotaland@lansstyrelsen.se
lansstyrelsen.se/vastragotaland

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)